

NAROČNIK

OBČINA ANKARAN

Comune di Ancarano

Jadranska cesta 66 | 6280 Ankaran

OBČINSKI PROSTORSKI NAČRT OBČINE ANKARAN

IZVLEČEK IZ HIERARHIČNO VIŠJEGA PROSTORSKEGA AKTA

IZVAJALEC

LOCUS prostorske informacijske rešitve d.o.o.

Ljubljanska cesta 76 | 1230 Domžale

Solkan, junij 2019

Kazalo

1 IZHODIŠČA IN CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE	11
2 ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE S PRIORITETAMI IN USMERITVAMI ZA DOSEGO CILJEV PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE	13
3 RAZVOJ PROSTORSKIH SISTEMOV Z USMERITVAMI ZA RAZVOJ NA REGIONALNI IN LOKALNI RAVNI	19

Nadrejeni prostorski akt občinskim prostorskim načrtom je **Strategija prostorskega razvoja Slovenije** (v nadaljevanju SPRS, Uradni list RS, št. 76/2004). Povzemamo vsebine, ki se nanašajo na območje Občine Ankaran.

1 IZHODIŠČA IN CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE

Izhodišča

Nacionalni prostor je osnova za razvoj naroda in vsega prebivalstva države, za krepitev samobitnosti, za preudarno izkoriščanje prostorskih potencialov ter za ohranitev krajinske pestrosti in naravnih kakovosti. Regionalne posebnosti so osnova za doseganje lokalne, regionalne in mednarodne prepoznavnosti. Prehodnost prostora Republike Slovenije je značilnost, ki je že v davni preteklosti, v sedanosti in bo tudi v bodočnosti pomembno vplivala na prostorske in družbenoekonomske razmere v Sloveniji.

Globalizacija, evropeizacija, liberalna ekonomija, hiter razvoj informacijske tehnologije, razvoj urbanega sistema, večja ekološka ozaveščenost in paradigma trajnostnega razvoja vplivajo na prostorski razvoj in zahtevajo ustrezne odzive v načrtovanju prostora. Potrebni so bolj fleksibilni strateški dokumenti in integralno planiranje, v katerega so vključene različne organizacijske oblike javno zasebnega partnerstva ob sočasnem izobraževanju strokovne in laične javnosti.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije je skupaj s Strategijo gospodarskega razvoja Slovenije krovni dokument za usmerjanje razvoja in osnova za usklajevanje sektorskih politik. Temelji na že sprejeti Politiki urejanja prostora Republike Slovenije in Oceni stanja in teženj v prostoru Republike Slovenije. Strategija opredeljuje izhodišča, cilje razvoja in globalno zasnovo prostorskega razvoja države, podaja razvojne usmeritve za posamezne prostorske sisteme, poselitve, infrastrukturo in krajino, in določa ukrepe za njihovo izvajanje.

Geografske značilnosti

Slovenija je raznolika dežela, kar je posledica stikanja različnih klimatskih in geomorfoloških značilnosti alpskega, mediteranskega in panonskega sveta ter različnih kulturnih vplivov v preteklosti. S svojo lego na ožini med Alpami in najsevernejšim zalivom Sredozemskega morja predstavlja enega najpomembnejših evropskih prehodov iz jugozahodne Evrope proti vzhodu.

Slovenski prostor je prepoznaven po raznovrstni kulturni krajini, stavbni in naselbinski dediščini ter raznolikih in prostorsko razsežnih naravnih sistemih. Pomembni so njena gozdnatost, vodnatost in ohranjenost vodotokov, kraške značilnosti in kraški pojavi ter biotska raznovrstnost in krajinska pestrost. Hribovita in kraška območja Slovenije uvrščamo v območja z omejenimi dejavniki za kmetovanje. Veliko zemljišč se zarašča, kar povzroča spreminjanje kulturne krajine. Večina kvalitetne kmetijske zemlje je v ravninskih predelih, kjer sta privlačnost in zanimanje za poselitve največja. Nekateri predeli imajo zaradi svojih lastnosti in simbolne vloge še poseben nacionalni pomen.

Stanje v krajinski in urbani strukturi

Poselitveni vzorec Slovenije je odraz naravnih in zgodovinskih razmer. Zanj so značilni velika razpršenost in majhnost naselij v razmerju do števila prebivalcev ali površine države. V Sloveniji je 5961 majhnih naselij, od katerih jih ima kar četrtina manj kot 50 prebivalcev. Samo 90% naselij ima do 500 prebivalcev in le 7 mest več kot 20.000 prebivalcev. Značilna je zgoščena poselitve dolinskih, ravninskih delov. Zaradi prilagajanja fizičnim pogojem slovenskega prostora so v hribovitem svetu naselja majhna, razpršena in tradicionalno navezana na ruralno zaledje. Posledica takega poselitvenega razvoja se odraža v izjemni arhitekturni identiteti in kulturni dediščini, ki je prisotna v številnih naseljih. Naštete poselitvene značilnosti so lahko pomembna primerjalna prednost Slovenije, ker prepletanje urbanega in podeželskega prostora nudi možnosti za kakovostno življenje. Prebivalstvo v širšem zaledju večjih mest se je v zadnjih treh desetletjih podvojilo. Kljub temu so slovenska mesta v primerjavi z večjimi sosednjimi in drugimi evropskimi mesti majhna in se, glede na sedanja demografska in raznolika kulturna gibanja, dolgoročno ne bodo toliko povečala, da bi bila primerljiva z njimi. Pomembne prvine slovenske krajine so vodni in obvodni prostor ter morje. Kljub ugodnim hidrološkim razmeram je časovna in prostorska porazdelitev vodnih virov neenakomerna. Kvaliteta površinskih voda se veča, prav tako skrb za naravno ohranjenost obvodnega prostora.

Infrastrukturno omrežje Slovenije je vpeto v različne evropske infrastrukturne sisteme. Prometno omrežje se neposredno navezuje na V. in X. evropski prometni koridor, vendar je enostransko razvito. Zapostavljen je predvsem razvoj železniške infrastrukture, prometnih vozlišč, javnega potniškega prometa in letalskega prometa ter razvoj nemotoriziranega prometa. V prometnem sistemu Slovenije ima poseben pomen koprsko pristanišče, ki predstavlja enega izmed najpomembnejših pristanišč severnega Sredozemlja.

Negativni učinki današnjega razvoja

Pritiski na prostor, ki negativno vplivajo na stanje okolja, so najmočnejši na obrobju večjih mest in zaposlitvenih središč, območjih ob priključkih na pomembnejše prometne koridorje, krajinsko privlačnih območjih in ob obali morja.

Selitev gospodarskih in storitvenih dejavnosti v predmestja povzroča razvrednotenje mestnih središč, zmanjšuje njihove funkcije in kvaliteto bivanja.

Neustrezno gospodarjenje z naravnimi viri, ki povzroča različne degradacije in zaraščanje območij, ter pretirana intenzifikacija kmetijstva in širjenje poselitve, ki nista v skladu z naravnimi in kulturnimi kakovostmi prostora, vplivajo na vedno večje strukturne spremembe slovenske krajine. S tem je povezana tudi povečana stopnja ogroženosti nekaterih območij ter zmanjševanje možnosti za učinkovito zaščito pred posledicami naravnih in drugih nesreč.

Z razvojnega vidika so urbana območja problematična zaradi pomanjkanja zemljišč za gradnjo in neizdelanih programov prenove. Posledice neustrezne zemljiške politike, slabo organiziranega trga nepremičnin in neracionalne gradnje vplivajo na razvrednotenje grajenega prostora. Gradbena politika je, glede na funkcionalnost, prometno dostopnost, komunalno opremljanje in energetske rabe, neracionalna ter glede neposrednih (emisije) in posrednih vplivov na sestavine okolja nevzdržna.

Razpršena poselitev, veliko število naselij in topografske danosti močno vplivajo na obseg in strukturo komunalne infrastrukture - komunalne infrastrukture ni ali pa je razdrobljena, neučinkovita in ponekod zastarela. Problem predstavljajo predvsem vodne izgube na področju oskrbe z vodo in skromna priključenost prebivalcev na javno kanalizacijsko omrežje.

Slovenija kljub strateško ugodni prometni legi nima modernih terminalov za kombinirani tovorni promet.

Pomanjkljiva je prometna oskrba gospodarstva ter povezava med središči in njihovimi zaledji.

Omrežje javnega potniškega prometa je med seboj nepovezano in nerazvito predvsem v smislu intermodalnosti in logistike. V skupnem prometnem sistemu predstavlja vse manjši delež in ne omogoča hitre in kvalitetne dostopnosti. Obstoječi sistem javnega potniškega prometa na regionalni ravni ne omogoča hitre, udobne in cenovno ugodne mobilnosti.

Zaradi geografskih značilnosti, različne prometne dostopnosti in posledično različne gospodarske rasti med posameznimi območji Slovenije se razlike med šibkejšimi in bolj razvitimi območji Slovenije še povečujejo.

Težnje

Razvojne težnje v urbanih in podeželskih poseljenih območjih so spontani razvoj v urbaniziranih in suburbaniziranih območjih, stagnacija ali upadanje na manj urbaniziranih ali neurbaniziranih območjih, depopulacija in gospodarska stagnacija v odmaknjenih podeželskih območjih. V urbaniziranih, ravninskih in dolinskih območjih je pričakovati nadaljnje naraščanje prebivalstva (po nekaterih ocenah po letni stopnji celo do + 0,5%), na podeželju pa še naprej upadanje (po letni stopnji tudi do - 2%). S tem so povezani negativni vplivi urbanizacije, ki se kažejo v prostorskih zgoštevah prebivalstva in dejavnosti kot izvor onesnaženja, degradacij okolja ter vir socialnih problemov.

Prepočasno posodabljanje železniškega prometnega omrežja in stalno povečevanje cestnega prometa povzroča zahteve po novi infrastrukturi. Javni potniški promet izgublja pomen, vse bolj se uveljavlja uporaba osebnega prometa.

Dostop do telekomunikacijske infrastrukture postaja nujni pogoj za uspešen razvoj številnih dejavnosti (industrija, trgovina, bančništvo, šolstvo ...) v prostoru, zato pomanjkljiva telekomunikacijska opremljenost določenih območij v državi lahko pomeni resno oviro pri nadaljnjem razvoju teh območij ali posameznih dejavnosti.

Ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo je zaradi prestrukturiranja kmetijstva pričakovati nadaljnjo preobrazbo kulturne krajine. Zaradi tujih investicij in interesov zasebnega kapitala bo povečan interes za gradnjo v odprtem prostoru, predvsem v območjih infrastrukturnih koridorjev ali ob njih in v širšem območju Ljubljane ter obalnega somestja.

Cilji prostorskega razvoja Slovenije

Ob upoštevanju izhodišč so cilji prostorskega razvoja opredeljeni z namenom razreševanja obstoječih in pričakovanih prostorskih problemov v Sloveniji ter preusmeritve negativnih teženj in doseganja večje stopnje urejenosti v prostoru, in so sledeči:

- I. Racionalen in učinkovit prostorski razvoj
- II. Razvoj policentričnega omrežja mest in drugih naselij
- III. Večja konkurenčnost slovenskih mest v evropskem prostoru
- IV. Kvaliteten razvoj in privlačnost mest ter drugih naselij

- V. Skladen razvoj območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi
- VI. Medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij
- VII. Povezanost infrastrukturnih omrežij z evropskimi infrastrukturnimi sistemi
- VIII. Preudarna raba naravnih virov
- IX. Prostorski razvoj usklajen s prostorskimi omejitvami
- X. Kulturna raznovrstnost kot temelj nacionalne prostorske prepoznavnosti
- XI. Ohranjanje narave
- XII. Varstvo okolja

2 ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE S PRIORITETAMI IN USMERITVAMI ZA DOSEGO CILJEV PROSTORSKEGA RAZVOJA SLOVENIJE

Slovenski prostor bo, ob izvajanju opredelitev razvojnih usmeritev prostorske strategije, prepoznaven predvsem po sledečih značilnostih prostorskega razvoja:

- Mesta in druga urbana naselja so smotrno medsebojno povezana v okviru regionalnih območij. Z urbanim načinom življenja prekrivajo večino slovenskega poseljenega prostora in povezujejo urbana središča v enotno policentrično omrežje, ki se s prilagodljivo, na vseh ravneh dobro organizirano strukturo, odziva na izzive evropskega prostora. Omrežje železniških in cestnih povezav, ki se funkcionalno povezuje z evropskim prometnim omrežjem, se razvija usklajeno z omrežjem mest in drugih naselij. Posebno vlogo ima pristanišče Koper, ki deluje kot naše okno v svet.
- V primerjavi z evropskimi mesti srednje velika slovenska mesta in druga urbana naselja postajajo slovenska prednost, saj z višjo kakovostjo življenja in prepletanjem urbanega in naravnega okolja presegajo ponudbo v sosednjih državah, kar predstavlja potencial za razvoj novih dejavnosti in privlačno okolje za visoko usposobljene strokovnjake.
- Podeželje postaja prostor raznolikih dejavnosti, ki v povezavi z mesti deluje kot harmoničen mozaik naravnih in kulturnih kakovosti. Kmetijstvo se razvija kot visoko učinkovita dejavnost na območjih s pridelovalnimi potenciali tal za kmetijsko rabo in skrbnik prepoznavne kulturne krajine. Narava in kakovostna kulturna krajina postaja naša največja vrednost in primerjalna prednost. Prebivalci Slovenije si kraj bivanja in dela izbirajo po lastnih merilih, saj so znotraj regionalnih območij zagotovljene vse sodobne razmere za bivanje in delo.
- Z načrtnim razvojem obmejnih območij in njihovih središč kot tudi z razvojem dejavnosti, ki pokrivajo ne le potrebe Slovenije ampak s svojimi vplivi segajo tudi preko meja, je uravnotežen vpliv večjih sosednjih mestnih aglomeracij in omogočeno večje povezovanje robnih predelov z osrednjeslovenskim prostorom.
- V skladu z načelom sožitja človeka in narave Slovenija prispeva edinstveno bivalno in delovno okolje v Evropi, v katerem se ob dobrem sosedskem sodelovanju uresničuje ideja o evropskem prostoru brez meja.

Enakovredna vključenost Slovenije v evropski prostor

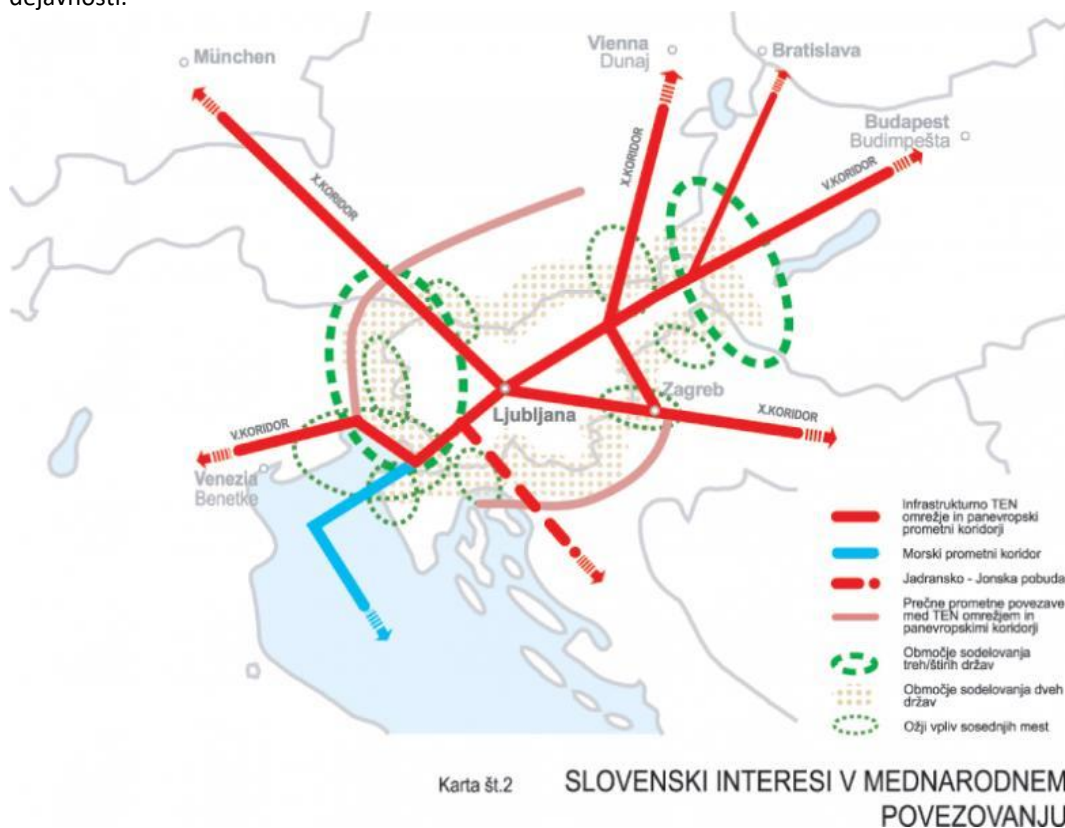
Slovenija mora kot del velikih evropskih regij - alpske, mediteranske, podonavske in srednjeevropske prevzeti aktivno vlogo in izkoristiti svoj položaj. S sosednjimi državami se spodbuja oblikovanje čezmejnih regij zlasti na hribovitih, teže dostopnih območjih s številnimi problemi gospodarskega in demografskega nazadovanja. Za reševanje skupnih vprašanj se spodbuja oblikovanje razvojnih programov in projektov tudi na drugih obmejnih območjih z Avstrijo, Italijo in Madžarsko, zlasti pa na meji Evropske unije, to je na meji s Hrvaško. Na podlagi skupnih razvojnih programov bodo čezmejne regije lahko pridobile dodatne finančne vire iz strukturnih skladov Evropske unije. V tem povezovanju mora biti Slovenija enakovreden partner, zato se krepi obmejna urbana naselja in s tem povečuje vpliv slovenskih obmejnih regij.

Slovenija se zaradi skupnega razreševanja prostorsko razvojnih vprašanj vključuje v mednarodno sodelovanje v okviru različnih pobud in delovnih skupin, v katere se povezujejo države glede na skupni interes na področju urejanja prostora, gospodarstva, kulture, družbenega razvoja, prometa, okolja in podobno. Kvadrilateralne pobude združuje Italijo, Hrvaško, Madžarsko in Slovenijo, v okviru katere se razrešujejo vprašanja prometnega povezovanja, urejanja prostora in okolja. V okviru Jadransko – Jonske pobude se preučujejo vprašanja

prostorskega razvoja ob Jadranskem in Jonskem morju. Srednje evropska pobuda obravnava vprašanja razvoja na političnem, ekonomskem, družbenem, prostorskem in kulturnem področju. Delovna skupnost Alpe - Jadran obravnava zadeve urejanja prostora in okolja, gospodarstva, kulture, družbe, zdravstva in socialnih vprašanj, kmetijstva in gozdarstva. Podonavsko sodelovanje vključuje države, ki so vezane na povodje Donave in razrešujejo vprašanja razvoja v povezavi z okoljem in varstvom voda. Sodelovanje združuje države jugovzhodne Evrope v okviru katerega se razrešujejo vprašanja, pomembna za njihov prihodnji razvoj.

Slovenija se s svojo gospodarsko javno infrastrukturo vključuje v evropska infrastrukturna omrežja (TEN), ki se jih v Sloveniji uresničuje v okviru V. in X. panevropskega prometnega koridorja in energetskega TEN koridorja, morskega prometnega koridorja, s prečnimi prometnimi povezavi med prometnimi koridorji ter z navezavami na Jadransko - Jonsko pobudo.

Oblikovanje regij z deli sosednjih držav bo usmerjeno tudi v pritegnitev slovenskih manjšin, tj. v reintegracijo slovenskega kulturnega prostora, kar ima za Slovenijo tudi gospodarski, kulturni, zgodovinski in politični pomen. V ta namen se krepi prometno dostopnost obmejnih regij in povezuje njihova središča s slovenskimi regijami. Na vplivnih območjih velikih sosednjih mest (Trsta, Zagreba, Gorice, Gradca, Reke) se spodbuja pospešen prostorski razvoj na slovenskem ozemlju, da se zagotavlja enakovrednost slovenskih območij v primerjavi s sosednjimi območji z načrtovanjem učinkovitih mestnih mrež, gospodarskih con, turističnih središč in drugih dejavnosti.

Slika 1: Slovenski interesi v mednarodnem povezovanju

Policentrični urbani sistem in regionalni prostorski razvoj

Za skladen prostorski razvoj Slovenije se spodbuja razvoj policentričnega urbanega sistema, ki ga tvori dvostopenjsko strukturirano omrežje središč nacionalnega in regionalnega pomena, na katerega se, s primerno delitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami, navezuje omrežje drugih središč. Razvoj poselitve se prednostno usmerja v urbana naselja, ki so že središča ali pa se bodo kot taka razvila zaradi značilnosti svojega položaja v omrežju naselij in potreb zaledja. Omrežje družbene javne infrastrukture, kot so šolstvo, zdravstvo, socialno varstvo, kulturne in druge javne službe, se razvija v skladu z omrežjem središč.

Kot osnovni okvir urbanega sistema se razvija dvostopenjsko policentrično strukturirano omrežje središč nacionalnega in regionalnega pomena. Na lokalni ravni se, v skladu z učinkovito in enakomerno dostopnostjo, primerno razmestitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami, razvija tudi središča medobčinskega pomena, pomembnejša lokalna središča in druga lokalna središča.

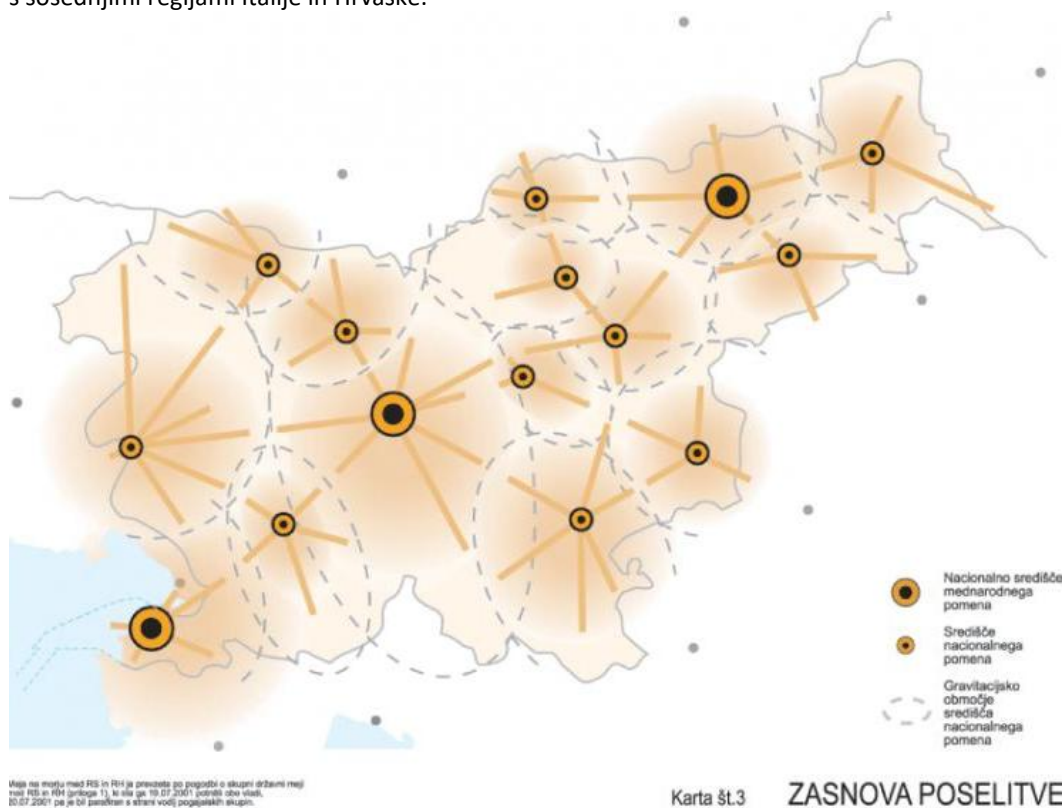
V pomembnejših lokalnih središčih se spodbuja razvoj ustrezne storitvene in oskrbne funkcije in razvoj delovnih mest za okoliško prebivalstvo. Minimalno število prebivalcev v gravitacijskem območju pomembnejšega

lokalnega središča je 5.000 prebivalcev. V pomembnejša lokalna središča se umešča primarno zdravniško in socialno oskrbo (na primer zdravstveni dom, lekarno, osebno in družinsko pomoč) ter omogoča možnosti za športno in kulturno dejavnost.

Lokalno središče zagotavlja prebivalcem naselja in njegovega zaledja vsaj možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, informiranje in druženje. Na območjih z izrazito razpršeno poselitvijo se spodbuja razvoj lokalnega središča, ki zagotavlja ustrezno oskrbo in raven javnih funkcij. V naseljih, ki so zaposlitvena središča območij s posebnimi razvojnimi problemi, ter v obmejnih območjih, kjer se lahko razvije neposredno gospodarsko sodelovanje s sosednjimi državami, se oblikuje manjše gospodarske cone. Če ima središče funkcijo občinskega središča, mora samostojno ali v sodelovanju z drugimi pomembnejšimi lokalnimi središči zagotavljati zadostno in dostopno oskrbo z družbenimi in drugimi storitvenimi dejavnostmi, ne glede na obseg svojega gravitacijskega območja.

Mesta Ljubljana, Koper in Maribor se zaradi njihove vloge, velikosti in/ali lege razvijajo kot središča mednarodnega pomena. Ljubljana zagotavlja politične, upravne, prometne, kulturne in druge storitve vsem prebivalcem Slovenije in se razvija v mednarodno konkurenčno državno prestolnico. Koper se na državni in mednarodni ravni razvija v pomembno državno tovorno prometno vozlišče in morsko pristanišče. Kot obalno somestje s Piranom in Izolo razvija funkcije središča nacionalnega pomena in se na mednarodni ravni povezuje s sosednjimi regijami Italije in Hrvaške.

Slika 2: Zasnova poselitve

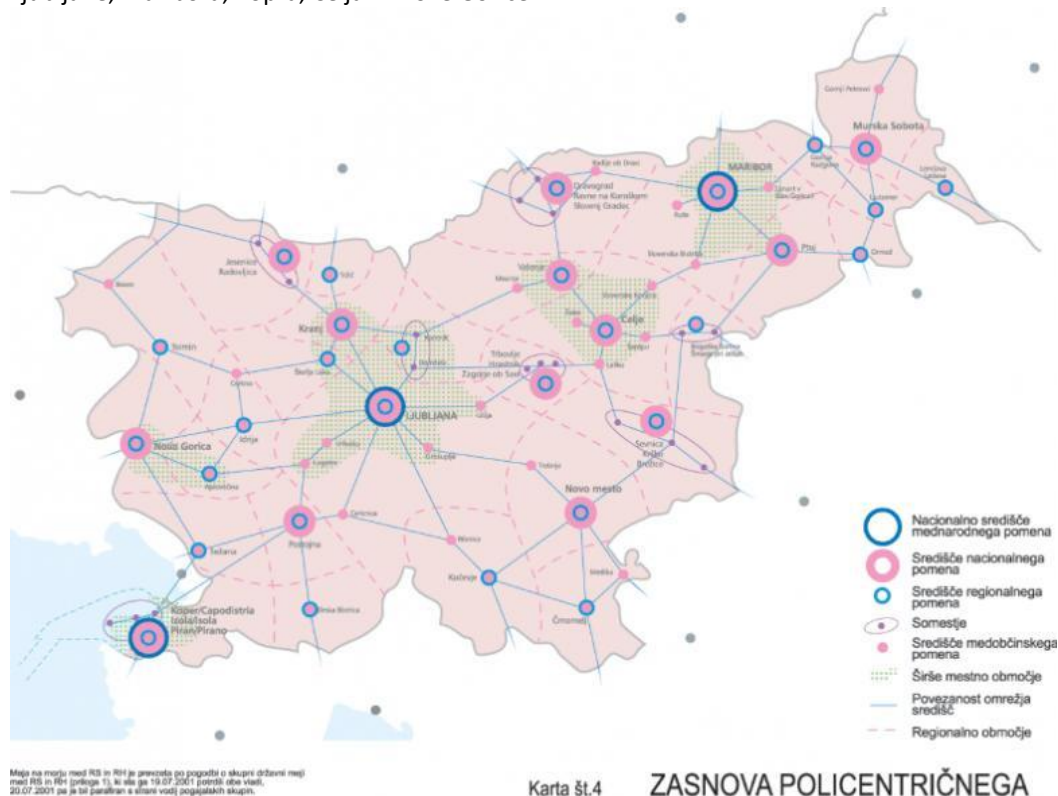
Vitalna in urejena mesta

Mesta imajo ključno vlogo v pričakovanih razvojnih spremembah in v procesih evropske integracije kot najpomembnejši dejavnik urbanega razvoja. Mesta se razvija v vitalno, lepo in urejeno okolje, ki nudi pogoje za ekonomski in družbeni razvoj ter prispeva h kvaliteti življenja vseh prebivalcev. Odpravlja se vzroke, ki vplivajo na večanje razpršenosti gradnje, uničujejo fleksibilnost mest in zgradb, povzročajo monokulturna predmestja in izolirane suburbije ter prekomerno onesnaževanje okolja.

Za kvaliteto življenja v mestih so ključnega pomena naravne sestavine in kvalitetno grajeno javno dobro, kot so prometne površine, trgi, tržnice, igrišča, parki, zelenice in podobno, zato se jih v čim večji meri vključuje v urbane strukture. Vodni in obvodni prostor, gozdove, naravne vrednote in posamezne sestavine biotske raznovrstnosti se vključuje v zeleni sistem mesta.

Usklajen razvoj širših mestnih območij

Zaradi racionalizacije prometnih tokov, smotrnega razmeščanja delovnih mest, stanovanj, storitvenih in proizvodnih dejavnosti na širšem mestnem območju, ki obsega območja več lokalnih skupnosti, se prostorske potrebe razvoja mest in drugih naselij načrtuje in ureja na osnovi medobčinskega sodelovanja. Zaradi velikosti, poselitvenih pritiskov, vsestranske problematike in/ali pričakovanega razvoja se posebno pozornost namenja usklajenemu razvoju širših mestnih območij središč nacionalnega pomena, predvsem pa Ljubljane, Maribora, Kopra, Celja in Nove Gorice.

Karta št.4

ZASNOVA POLICENTRIČNEGA URBANEGA SISTEMA IN RAZVOJ ŠIRŠIH MESTNIH OBMOČIJ

Slika 3: Zasnova policentričnega urbanega sistema in razvoj širših mestnih območij

Povezan in usklajen razvoj prometnega in poselitvenega omrežja ter izgradnja gospodarske javne infrastrukture

Usklajen razvoj prometnega omrežja in omrežja naselij, povezanost in razvoj prometnih vozlišč ter prometno-logističnih terminalov se razvija predvsem z namenom zagotavljanja prometne povezanosti vseh območij, skladnejšega razvoja celotnega državnega ozemlja in z namenom povezovanja s širšim evropskim prostorom. Prometno omrežje se razvija kot celovit prometni sistem, ki povezuje vse oblike in vrste prometa. Javni potniški promet se medsebojno povezuje in razvija s podporo države. Razvoj in širjenje javnega potniškega prometa, dopolnjenega z nemotoriziranim prometom in v manjši meri z osebnim avtomobilskim prometom, se usklajuje z načrtovanim razvojem urbanih območij ter s tem zagotavlja povezavo mest in drugih naselij v teh območjih. Posebno skrb se nameni dobrim povezavam z javnim potniškim prometom med podeželjem in urbanih naselji v posameznem regionalnem območju.

Za ustrezen razvoj poselitve in gospodarskih dejavnosti ter njihovo vključevanje v mednarodna infrastrukturna omrežja se sočasno spodbuja izgradnjo gospodarske javne infrastrukture.

Za povečevanje učinkovitosti prometnega pretoka se spodbuja intermodalne prometne povezave in razvoj železniškega omrežja, ki v prihodnosti prevzema večino daljinskega tovornega prometa. V Sloveniji se sočasno z izgradnjo slovenskega avtocestnega križa, razvija obodni sistem prometnic glede na potrebe na regionalni ravni ter posodablja železniško omrežje in ga prilagaja večjim hitrostim za prevzem večine daljinskega tovornega prometa.

Koprsko pristanišče se prioritarno razvija v povezovanju z drugimi severnojadranskimi pristanišči ter v povezovanju s celinskim zaledjem oziroma v navezavi na V. in X. evropski prometni koridor (Karta št. 2). Za izboljšanje prometne povezanosti med mesti v Slovenski Istri in drugimi kraji v severnem Jadranu se v Kopru zasnuje medcelinsko pomorsko potniško pristanišče ter spodbuja pomorski javni potniški promet.

Da bi v največji možni meri zmanjšali negativne vplive cestnega motornega prometa na prostorski razvoj in okolje, se prednostno razvija železniški promet in javni potniški promet ter poudarja razvoj vseh oblik nemotoriziranega prometa (kolesarski, peš promet). Zagotavlja se celovitost prometnega sistema s funkcionalnim povezovanjem vseh načinov prevoza potnikov in transporta blaga.

Omrežja kolesarskih poti in pešpoti se razvija v povezavi z ekološko naravnano turistično ponudbo ter zaradi omogočanja zdravega telesnega gibanja prebivalstva. Na lokalni ravni se z omrežjem javnega potniškega prometa in kolesarskimi potmi povezuje obmestna naselja med seboj in z mestom. Znotraj vplivnih območij urbanih naselij in med njimi se na vseh poseljenih območjih zagotavlja dobro dostopnost do javnih funkcij z javnim potniškim prometom. Podpira in razširja se predvsem javni potniški promet, daje prednost kolesarjem in pešcem, avtomobilski promet pa zmanjšuje in z organiziranim parkiranjem ustavlja na robu centralnih površin.

Meja na mejo med RS in RH je prejeta po pogodbi o skupni državni meji med RS in RH (priloga 1), ki sta ga 19.07.2001 potrdili obe vladi, 20.07.2001 pa je bil parafiran s strani obeh prapostopnih skupin.

Slika 4: Zasnova prometnih povezav

Karta št.5

ZASNOVA PROMETNIH POVEZAV

Vitalnost in privlačnost podeželja

Za izkoriščanje primerjalnih prednosti podeželja se spodbuja diverzifikacijo tistih gospodarskih dejavnosti, ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter posredno ali neposredno prispevajo k visoki kakovosti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti njegove naravne in kulturne krajine.

V urbanih naseljih na podeželju se spodbuja razvoj delovnih mest in s tem zmanjšuje vsakodnevne delovne migracije.

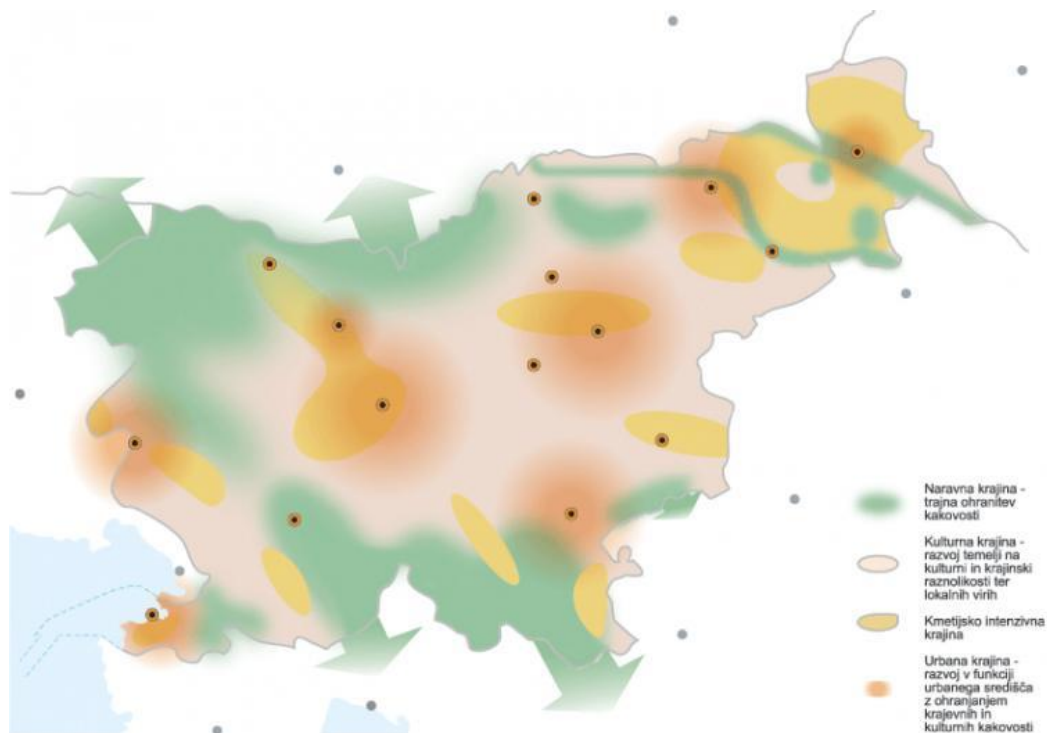
V obmejnih območjih se zaradi gravitacijskega vpliva večjih mest v sosednjih državah posebej krepi urbana naselja. V teh naseljih se razvija ne le dejavnosti za potrebe prebivalstva na območju Slovenije, ampak tudi tiste dejavnosti, ki bodo vlogo teh naselij z usklajenim razvojem prometnega omrežja razširile čez mejo ter s tem pripomogle k njihovi konkurenčnosti v mednarodnem prostoru.

Krepitev prepoznavnosti kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine

Krajino se glede na značilnosti in razvojne potenciale razvija kot naravno in kulturno krajino, kot urbano krajino in kot kmetijsko intenzivno krajino.

Spodbuja se ohranjanje in kvalitetno upravljanje v območjih s prepoznavnimi naravnimi in kulturnimi kakovostmi v povezavi z gospodarskimi možnostmi, ki jih te posebnosti omogočajo.

Posamezne kakovosti se določijo v postopkih prostorskega načrtovanja na regionalni in lokalni ravni in se jih kvalitetno vključi v prostorski razvoj.

Mesto na meji med 192 in 194 je preobliko po pregledu in doslej obstajajo meji med 192 in 194 (priloga 1), ki sta sta 19.07.2001 (potrdil oba vladni, 20.07.2001 pa je bil parafiran v sklopi vojni prognoze in oblik).

Karta št.6 ZASNOVA KRAJINE

Slika 5: Zasnova krajine

Prostorski razvoj v območjih s posebnimi potenciali in problemi

Prostorski razvoj v območjih s posebnimi potenciali in problemi se spodbuja s krepitvijo -urbanih naselij, smotrnim razmeščanjem javnih storitev, zagotavljanjem potrebnih zemljišč ter z učinkovitim infrastrukturnim opremljanjem teh območij.

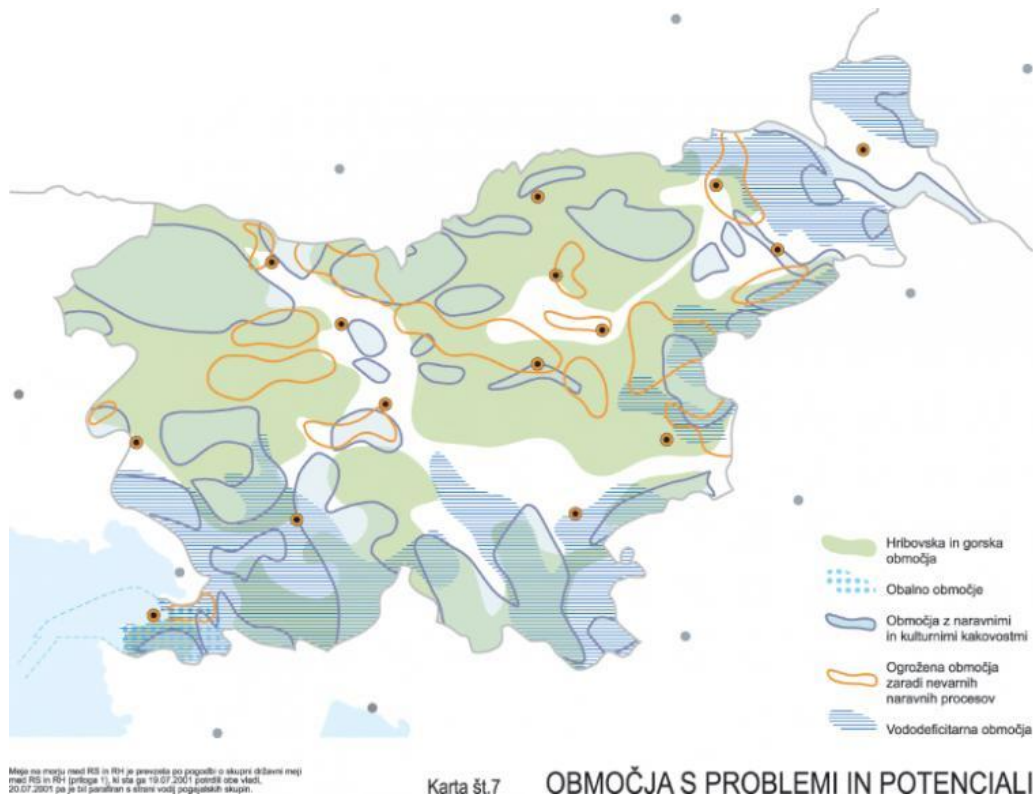
Na obalnem območju, hribovitih in gorskih območjih ter na območjih z naravnimi in kulturnimi kakovostmi se zagotavlja prostorske možnosti za razvoj tistih dejavnosti, ki lahko izkoristijo prostorske potenciale, ki tvorijo regionalne posebnosti teh območij.

Na ogroženih območjih se prostorski razvoj prilagaja ogroženosti zaradi potencialnih naravnih in drugih nesreč, na vodo-deficitarnih pa omejenosti vodnih virov.

Obalni prostor združuje območja kakovostnih naravnih in kulturnih značilnosti krajine v povezavi s somestjem Kopra, Izole, Pirana in Portoroža. Obalna in mejna lega določata usmerjenost v nadaljnji razvoj turizma, transporta, industrije, kmetijstva in ribolova. Zagotavlja se celovito prostorsko zasnovo Obale, kjer bodo usklajeni interesi razvojnih dejavnosti s prostorskimi možnostmi in varstvenimi zahtevami. Hkrati se vzpostavi pogoje za razvoj kvalitetne turistične ponudbe in zagotovi trajni javni dostop do obale in kopališč.

Naravne procese, ki lahko ogrožajo poselitev in človekove dejavnosti, se obvezno upošteva kot omejitve pri načrtovanju rabe in dejavnosti v prostoru. Prostorski razvoj na vseh območjih, zlasti pa na ogroženih območjih, se načrtuje v skladu z omejitvami zaradi naravnih in drugih nesreč, kot so poplave, zemeljski in snežni plazovi, erozija, požari v naravnem okolju in potresi. Potencialna tveganja se zmanjšuje s preventivnim načrtovanjem, in sicer z razmeščanjem dejavnosti v prostor izven območij potencialnih nesreč, z ustreznim upravljanjem primarnih dejavnosti v nevarnih in ogroženih območjih ter z nadzorovanjem aktivnosti, ki lahko povzročajo naravne in druge nesreče.

Slika 6: Območja s problemi in potenciali

3 RAZVOJ PROSTORSKIH SISTEMOV Z USMERITVAMI ZA RAZVOJ NA REGIONALNI IN LOKALNI RAVNI

Razvoj poselitve

Naselja se med seboj razlikujejo po funkciji in vlogi v omrežju naselij ter po velikosti, urbanistični ureditvi in arhitekturi. Za načrtovanje razvoja poselitve se tipe naselij opredeli na podlagi fizionomskih, morfoloških in funkcijskih meril. Merila, na podlagi katerih se razvršča naselja v različne tipe naselij, so zlasti velikost naselja, raznovrstnost dejavnosti, možnost zaposlitve, privlačnost naselja, morfološke značilnosti, usmerjenost naselja. Kazalci so zlasti število in struktura prebivalcev, velikost poseljenih površin, gostota poselitve na poseljenih površinah, usmerjenost v storitvene ali proizvodne dejavnosti, število zaposlenih, raznovrstnost dejavnosti in njihovo število. Na podlagi meril in kazalcev se naselja razvršča v velika, srednja in mala mesta, v druga urbana in podeželska naselja, vasi in zaselke. Predvsem urbana naselja se opredeljuje kot bolj ali manj pomembna središča, v katerih se skrbi za zadosten stanovanjski fond, razvija storitvene ter proizvodne dejavnosti in delovna mesta.

Razvoj naselij se zagotavlja z notranjim razvojem naselij (prednostno prenova obstoječe grajene strukture, prenova stavbne dediščine, prenova degradiranih urbanih območij, prenova industrijskih območij), s širitvijo naselij, gradnjo zunaj poseljenih območij, razvojem podeželskih naselij, vasi in zaselkov in turističnih naselij. Notranji razvoj naselja ima prednost pred širjenjem na nova območja. Prvenstveno se zagotavlja boljše izkoriščenost in kvalitetnejšo rabo praznih in neprimerno izkoriščenih zemljišč v naselju (opuščenih ali neprimernih lokacij, industrijskih kompleksov in podobno). Notranji razvoj naselja in racionalno rabo zemljišč se uresničuje tudi s spremembo rabe obstoječih objektov in zemljišč, z zgostitvami ekstenzivno izrabljenih poseljenih površin, s prenovo, obnovo, reurbanizacijo, rekonstrukcijo in sanacijo degradiranih območij, s katerimi se poleg prostorskih ciljev upošteva tudi možnosti za gospodarski razvoj, reševanje socialnih problemov in kvalitetnejše bivanje ob upoštevanju potencialne ogroženosti. Ob tem se zagotavlja uravnoteženo razmerje med grajenimi in zelenimi površinami v naselju in povezave z odprto krajino.

V naseljih se prenova opredeli za degradirana urbana območja, kjer je potencial za rabo ali dejavnost zmanjšan ali omejen zaradi opuščanja dejavnosti, onesnaženja ali neustrezne rabe. Taka območja so najpogosteje območja dejavnosti gradbeništva in rudarstva, območja skladišč, vojske, železnice in stanovanjska območja.

S širitvijo naselja se v primeru, da v naselju ni več primernih zemljišč, zagotavlja pogoje za razvoj stanovanjskih, gospodarskih in drugih zmogljivosti, za večjo socialno varnost, za večjo konkurenčnost naselja, za delovanje trga nepremičnin in za razvoj različnih proizvodnih in storitvenih dejavnosti.

Z urejanjem poseljenih površin zunaj poselitvenih območij se ustvarja prepoznaven red v prostoru in racionalno prostorsko organizacijo dejavnosti. Pri urejanju poseljenih površin zunaj poselitvenih območij se upošteva velikost in razporeditev stavb v prostoru ter stopnjo pravilnosti v oblikovanju (izoblikovanost). Poseljene površine zunaj poselitvenih območij in način njihovega urejanja se opredeli glede na značilnosti obstoječe gradnje, predvsem pa na osnovi analize lokacije in lege, krajinskih značilnosti, strukture in členjenosti, funkcij stavbnih enot in stavbne tipologije.

Razpršeno gradnjo zunaj poselitvenih območij, ki je vir okoljskih obremenitev ali vizualnih motenj se sanira. Območja sanacije razpršene gradnje se opredeli glede na tip razpršenosti, stopnjo degradacije in možnosti sanacije. Zgošča in zaokroža se predvsem tisto razpršeno gradnjo, ki ima možnosti za ustrezno prometno in komunalno ureditev, oskrbo z urbanih dejavnostmi in navezavo na javni promet. Dovoljene so tiste dopolnilne gradnje objektov, ki pomenijo zaokrožitev in sanacijo posameznih območij razpršene gradnje. Razpršeno gradnjo v predmestjih in obmestnih naseljih se sanira z zgoščevanjem stanovanj in urbanih dejavnosti. Lokalna skupnost se v svojih aktih odloča, kako bo razvijala svoje potenciale. Gradnja zunaj poselitvenih območij naj bo v vlogi dviganja kvalitete kulturne krajine, bivalnih pogojev, zaposlitvenih možnosti. Upošteva se zgodovinski razvoj, se ga nadgrajuje in dodaja avtohtonim prvinam slovenske gradbene kulture nove oblikovalske rešitve, ki razvijajo slovenska podeželska naselja v smislu tržnega proizvoda. Pomemben pogoj za uspešen razvoj podeželja in območij z razvojnimi problemi je visoka kvaliteta urbanističnih in arhitekturnih rešitev, ki je osnova, da se naselja razvijajo v lep, zanimiv, obiska vreden prostor, v katerem se ustvarjajo možnosti za zaposlitev in dohodek.

Zunaj poselitvenih območij se lahko namenja zemljišča za gradnjo kmetij, kadar gre za območja z visokim pridelovalnim potencialom za kmetijstvo, ustrezno koncentracijo kmetijske posesti na kmetijo ter skladno z zahtevami za varstvo naravnih virov in kakovostmi krajinskega in grajenega okolja.

Gradnja objektov za športno-rekreacijske namene zunaj poselitvenih območij je možna, če:

- naravne razmere omogočajo izvajanje dejavnosti oziroma je prostorska ureditev prostorsko in oblikovno skladna z obstoječo rabo, tamkajšnjimi dominantami, topografskim položajem ter vedutami in
- je možno zagotoviti priključke na prometni in energetski sistem, neoporečno oskrbo s pitno vodo z zadostnimi kapacitetami ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda glede na potrebe izvajanja turistično-rekreacijske dejavnosti in njenega vpliva na okolje

Turistično naselje je poselitveno območje z razvito turistično infrastrukturo ter drugimi vsebinami, ki so pomembne za oblikovanje turistične ponudbe. Kot turistično naselje se upošteva tisto naselje, v katerem število turistov presega za petdeset odstotkov število stalnih prebivalcev naselja v času enega meseca v obdobju največjega turističnega obiska. Pri razvoju turističnih zmogljivosti v turističnih naseljih se upošteva možnosti zagotavljanja ustrezne infrastrukture glede na naravne danosti in stavbno dediščino.

V podeželskih naseljih in vaseh, v katerih se razvija turizem, se vzdržuje in ustvarja oblikovno prepoznavnost. Pomembno je smotrno lociranje kmetijskih obratov, posebno tistih, ki izrazito vplivajo na okolje.

Počitniške hiše so namenjene občasnemu ali prostočasnemu bivanju posameznikov in njihovih družin. Območja počitniških hiš se načrtuje v ambientalno privlačnih naravnih okoljih kot strnjena, racionalno parcelirana območja, ki so skladna z regionalno in lokalno arhitekturno, naselbinsko in krajinsko tipiko ter z varstvenimi usmeritvami. Podpirajo naj razvoj v odročnih, hribovitih območjih, zlasti razvoj turizma ter drugih prostočasnih dejavnosti. Po svoji pojavnih oblikah, načinu izgradnje, komunalni opremljenosti in bivanjski kakovosti se lahko razlikujejo od drugih oblik stanovanj, zaradi česar ne morejo prevzeti funkcije stalnega bivališča.

Na območjih kvalitetne stavbne dediščine in/ali kulturne krajine, ki jim grozi odmiranje in propad, je možno spremeniti namembnost območij in objektov v območja počitniških hiš. Spremembo namembnosti teh območij in objektov se načrtuje skladno s strokovnimi usmeritvami pristojnih državnih organov in na podlagi celovitega razvoja širšega območja, turizma in drugih prostočasnih dejavnosti ter ohranjanja stavbne dediščine.

Načrtovanje racionalne rabe zemljišč in objektov je prostorsko razporejanje zemljišč po namenski rabi in dejavnosti, ki jih izvajajo različni uporabniki prostora, ter določanje instrumentov za uresničevanje načrtovanega razvoja. Pri prostorskem razporejanju zemljišč po namenski rabi in dejavnosti znotraj naselij se stremi k takšnemu prepletu funkcij, ki so medsebojno združljive ali ne motijo druga druge. Preprečuje se izrazito monofunkcionalnost posameznih delov naselij z uvajanjem raznovrstnosti dejavnosti ter mešanjem funkcij bivanja in dela. Namenska raba naj omogoča sočasnost rabe medsebojno skladnih dejavnosti, zlasti tistih, ki se medsebojno dopolnjujejo in ne slabšajo bivalnega, delovnega, prostočasnega in drugega okolja. Prostorsko se razporeja zemljišča po namenski rabi in dejavnosti tako, da ne bi prihajalo do onesnaževanja

zraka, voda, tal in prekomernega hrupa in se upošteva biotsko raznovrstnost in naravne vrednote ter pozitivni vpliv na ohranjanje kulturne dediščine. Na urbanizirana območja obale morja in jezer se spodbuja taka raba zemljišč, ki je neposredno vezana na izkoriščanje vode za prostočasne aktivnosti, ne omejuje prostega dostopa do vode ali prehodnosti ob obali. Za morebitno novo poselitve pa se izkoriščajo prostorske možnosti v zaledju.

Komunalno opremljanje zemljišč

Zemljišča poselitvenih območij se opremlja z minimalno komunalno infrastrukturo, ki zagotavlja oskrbo s pitno vodo in energijo, odvajanje odplak in odstranjevanje odpadkov ter navezavo na javno cestno omrežje.

Manjkajočo komunalno infrastrukturo se dogradi, dotrajano pa sanira.

Nove objekte v poselitvenih območjih, namenjene trajnemu prebivanju, delu, zdravstvu, rekreaciji, športu in drugim dejavnostim se priključuje na obstoječo komunalno infrastrukturo. Po dogradnji manjkajoče ali izgradnji nove komunalne infrastrukture se nanjo priključi obstoječe objekte, namenjene dejavnostim, navedene v zgornjem odstavku. Pri načrtovanju naselij se prebivalcem zagotovi zanesljivo oskrbo s pitno vodo v količinah skladno z veljavnimi standardi in učinkovito oskrbo z vodo za potrebe hidrantnih omrežij in požarnih bazenov. V novih naseljih se uredi ločen kanalizacijski sistem za padavinsko in komunalno odpadno vodo, kjerkoli je to ekonomsko upravičeno in tehnično možno. Za obstoječa, kot tudi za nova naselja se izdelata energetske zasnove z analizami možnosti rabe lokalno razpoložljivih obnovljivih virov energije.

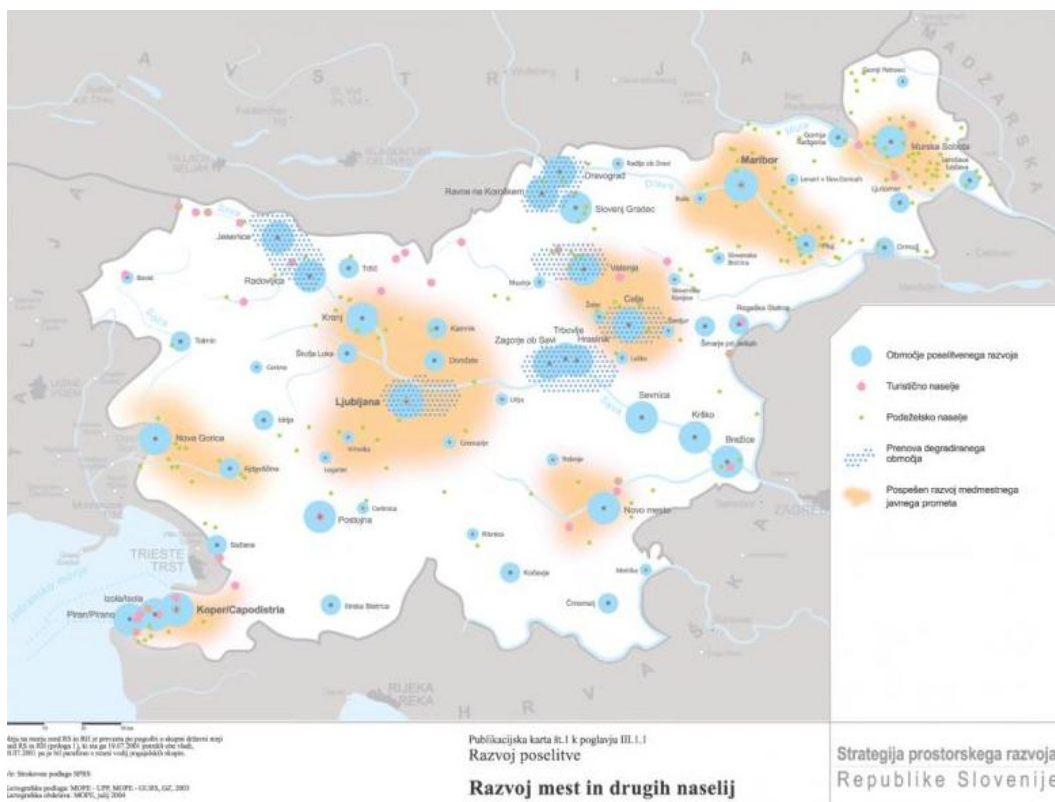
Arhitekturna prepoznavnost mest in drugih naselij

Pri načrtovanju in urejanju mest in drugih naselij se stremi k urejenemu in prostorsko uravnoteženemu in oblikovno skladnemu razvoju posameznega naselja tako, da se zagotavlja arhitekturno prepoznavnost na ravni celotnega naselja in na ravni posamezne funkcionalne enote ali dela naselja.

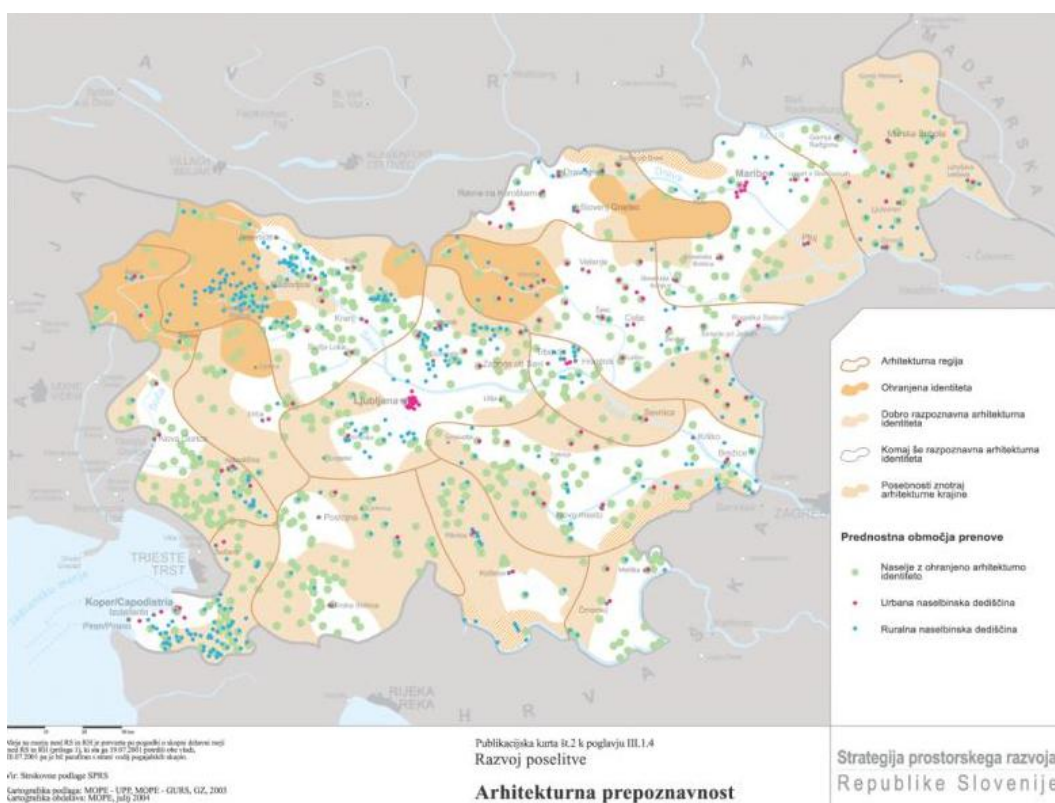
Z oblikovanjem naselij se varuje podobo, merilo in krajinski okvir, sanira vidno degradirane prostore in ustvarja novo arhitekturno prepoznavnost v sožitju z obstoječimi kvalitetami prostora. Pri tem se spoštuje značilnosti prostora in podedovane vrednote ter naravne vrednote, poudarja oblikovne vrednote naselja in varuje dominantne poglede, z načrtno prenovno ohranja zgodovinska naselja oziroma njihove dele, zlasti tiste, ki so naselbinska dediščina. Ohranja se značilne obrise naselja ter usmerja pozornost na možnost zgostitev in zapolnitev urbanega tkiva. Višinski gabariti naj sledijo obstoječim in se prilagodijo obstoječi strukturi.

Usmeritve za ohranjanje arhitekturne prepoznavnosti

Ohranja se različnosti in posebnosti odprtega in grajenega prostora tako, da se upošteva topografija, originalnost, celovitost prepoznavnosti in kontinuitete prostora. V naseljih se poudarjeno ohranja, varuje in prenavlja stavbno dediščino kot vrednoto nacionalnega in evropskega naselbinskega pomena. Zaradi varovanja kakovostnih značilnosti naselij, zlasti tistih, ki so del naselbinske dediščine, se upošteva in ohranja njihov naselbinski videz. Odstopanje je možno le v primeru, da pomeni novo oblikovno in prostorsko kakovost in je ta sprejemljiva tudi iz vidika varstva kulturne dediščine.

Slika 7: Razvoj mest in naselij

Slika 8: Arhitekturna prepoznavnost

Razvoj gospodarske javne infrastrukture

Infrastrukturni sistemi omogočajo povezanost in oskrbo urbanih in podeželskih območij ter omogočajo povezanost infrastrukturnih omrežij z evropskimi infrastrukturnimi sistemi. Infrastrukturne sisteme se načrtuje tako, da prispevajo k razvoju policentričnega omrežja mest in drugih naselij, h kvalitetnemu razvoju in

privlačnosti mest ter drugih naselij, k skladnemu razvoju območij s skupnimi prostorsko razvojnimi značilnostmi ter k medsebojnemu dopolnjevanju funkcij podeželskih in urbanih območij.

Z usklajenim razvojem prometne, energetske, telekomunikacijske in komunalne infrastrukture se zagotavlja gospodarske možnosti in privlačno bivalno okolje. Razvoj gospodarske javne infrastrukture se praviloma usmerja v skupne koridorje, ob upoštevanju omejitev, ki izhajajo iz zahtev za ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot, iz zahtev za varstvo naravnih virov ter varstvo kulturne dediščine.

Cestno omrežje

Osnovno državno cestno omrežje tvori omrežje daljinskih cestnih povezav mednarodnega pomena, omrežje cestnih povezav čezmejnega pomena in omrežje cestnih povezav nacionalnega pomena. Cestno omrežje med seboj prometno povezuje slovenska središča mednarodnega pomena, slovenska središča nacionalnega pomena in regionalna središča ter jih povezuje z mednarodnim evropskim in čezmejnimi prostorom.

Omrežje daljinskih cestnih povezav mednarodnega pomena se navezuje na omrežje daljinskih cestnih povezav enakega pomena sosednjih držav in poteka v smeri Beljaka preko Jesenic do Ljubljane in naprej proti Zagrebu (X. koridor), od Kopra prek Ljubljane in Maribora do Lendave in naprej proti Budimpešti (V. koridor), z odcepom od Divače proti Trstu, od Gradca do Maribora, Ptuja in naprej proti Zagrebu, z odcepom od Lendave proti Zalalovem ter odcepom od Postojne/Divače preko Ilirske Bistrice naprej proti Reki (Jadransko - Jonska pobuda). Z vključitvijo Republike Slovenije v Evropsko unijo postane omrežje daljinskih cestnih povezav mednarodnega pomena, del vseevropskega cestnega omrežja (TEN, V. in X. panevropski prometni koridor in Jadransko - Jonska pobuda -.

Ljubljana, Maribor in somestje Koper-Izola-Piran se navezujejo na omrežje daljinskih cestnih povezav mednarodnega pomena z ustreznimi navezovalnimi cestami.

Obmejni obodni cestni prometni obroč omogoča dostopnost slabše razvitih predelov ob meji in omogoča povezovanje obmejnih območij z osrednjim območjem države.

Na osnovno državno cestno omrežje se navezuje cestne povezave regionalnega pomena s katerimi se prometno povezuje medobčinska in pomembnejša lokalna središča ter za državo pomembna turistična in obmejna območja.

Naselja v občini se z naselji v sosednjih občinah ali z naselji in deli naselij v sami občini povezuje s cestnimi povezavami lokalnega pomena.

Železniško omrežje

Osnovno železniško omrežje tvori omrežje daljinskih železniških povezav mednarodnega pomena, omrežje daljinskih železniških povezav nacionalnega pomena in omrežje regionalnih železniških povezav. Za navezovanje na evropsko »TEN« infrastrukturo omrežje ter V. in X. panevropski prometni koridor, se rekonstruira in dogradi daljinske železniške povezave mednarodnega pomena, ki bodo omogočale hitrosti do 160 km/h v smereh od Sežane do Ljubljane in Maribora in naprej proti Gradcu (II. tir Maribor - Šentilj), od Zidanega mosta proti Zagrebu, Ljubljane do Jesenic in naprej proti Avstriji (II. tir Ljubljana - Jesenice - Področca), od Pivke prek Ilirske Bistrice naprej proti Reki in od Pragerskega skozi Ormož in Mursko Soboto proti Budimpešti. Omogoči se gradnja nove učinkovitejše daljinske povezave mednarodnega pomena od Kopra do Divače - II. železniški tir. Na te proge, ki so neposredno vezane na evropske prometne tokove, se navezuje državna in regionalna prometna vozlišča za tovorni in potniški promet, s katerimi se omogoči konkurenčne pogoje za razvoj dejavnosti v evropskem prostoru.

Pristanišča

V koprskemu pristanišču se zagotavlja nadaljnji razvoj pristaniške infrastrukture, ki je potrebna za razvoj edinega slovenskega pomorskega pristanišča za mednarodni tovorni in potniški pomorski promet. Z dograditvijo železniške in druge prometne infrastrukture, ki povezuje koprsko pristanišče z zaledjem prek učinkovitejše železniške povezave Koper - Divača se pospešuje razvoj in konkurenčnost koprskega pristanišča v mednarodnem prostoru. Razvoj koprskega pristanišča je vezan na izgradnjo zaledne prometne infrastrukture. Del koprskega pristanišča, ki je funkcionalno navezan na mesto se nameni za ureditev domačega in mednarodnega pomorskega potniškega prometa in ureditev potniškega terminala. Za spodbujanje javnega pomorskega potniškega prometa pa se v Izoli, Piranu in Portorožu razvija in posodablja sedanja pristanišča. V smislu razvoja okolju prijaznega in donosnega navtičnega turističnega gospodarstva se omogoča razvoj marin in turističnih pristanišč na obstoječih lokacijah, izjemoma pa kot možna oblika sanacije že degradiranih območij. Na primernih rekah, jezerih in umetnih jezerih se omogoča razvoj turističnega čolnarjenja s potrebno infrastrukturo.

Naprave za vodenje zračnega prometa in nadzor zračnega prostora

Z obnovo obstoječega in z dograditvijo novih elementov radarskega sistema se zagotavlja vzpostavitev učinkovitega radarskega sistema dolgega dosega, ki služi vodenju, upravljanju in nadzoru zračnega prometa na zračnih poteh ter nadzoru zračnega prostora na zračnih poteh. Glede na relief slovenskega prostora

in mednarodne standarde s področja civilnega letalstva se zagotavlja najmanj štiri vire radarskih podatkov oziroma postavi štiri radarske sisteme na ustreznih lokacijah.

Javni potniški promet in prometna vozlišča za javni potniški promet

Javni potniški promet na državni, regionalni in lokalni ravni se razvija v logistično povezan sistem. Razvoj celotnega sistema javnega potniškega prometa se razvija v kombinaciji med letalskimi, tirnimi, cestnimi in pomorskimi prevozi, s poudarkom na železniškem javnem potniškem prometu v smereh V. in X. prometnega koridorja skozi Slovenijo. Soodvisno z razvojem poselitve se prednostno in povezano razvija vse oblike javnega potniškega prometa v tako imenovani prometni sistem »vlak-bus« v povezavi s parkirišči in kolesarskimi potmi z namenom, da se omogoči sistem »parkiraj in bodi peljan«. V priobalnem območju se pospešuje razvoj javnega pomorskega potniškega prometa. V ožjih urbanih in lokalnih območjih se ob izboljšanju integriranega javnega potniškega prometa spodbuja tudi razvoj nemotoriziranega prometa kot sta kolesarjenje in pešačenje. V prometnih vozliščih se razvija potniška prometna vozlišča, ki bodo prostorsko ločena od tovornih prometnih terminalov.

Prometni terminali

Prometne terminale za kombinirani promet se na mednarodni ravni razvija v Kopru, Ljubljani in Mariboru, prometne terminale nacionalnega pomena pa ob nacionalnih prometnih vozliščih v Novem mestu, Celju, Murski Soboti, Divači (Sežani), Novi Gorici in v Kranju (Jesenicah). Zaradi obstoječih kapacitet in pričakovanih prometno logističnih potreb se na enaki ravni razvija tudi prometni terminal v Brežicah. Prometne terminale regionalnega pomena ali distribucijske centre se razvija tudi v okviru drugih prometnih vozlišč - v Brežicah, Dravogradu, Ptuj, Ilirski Bistrici ter drugih, če za to obstajajo prometno logistične potrebe in so zagotovljene prostorske možnosti.

Kolesarsko omrežje

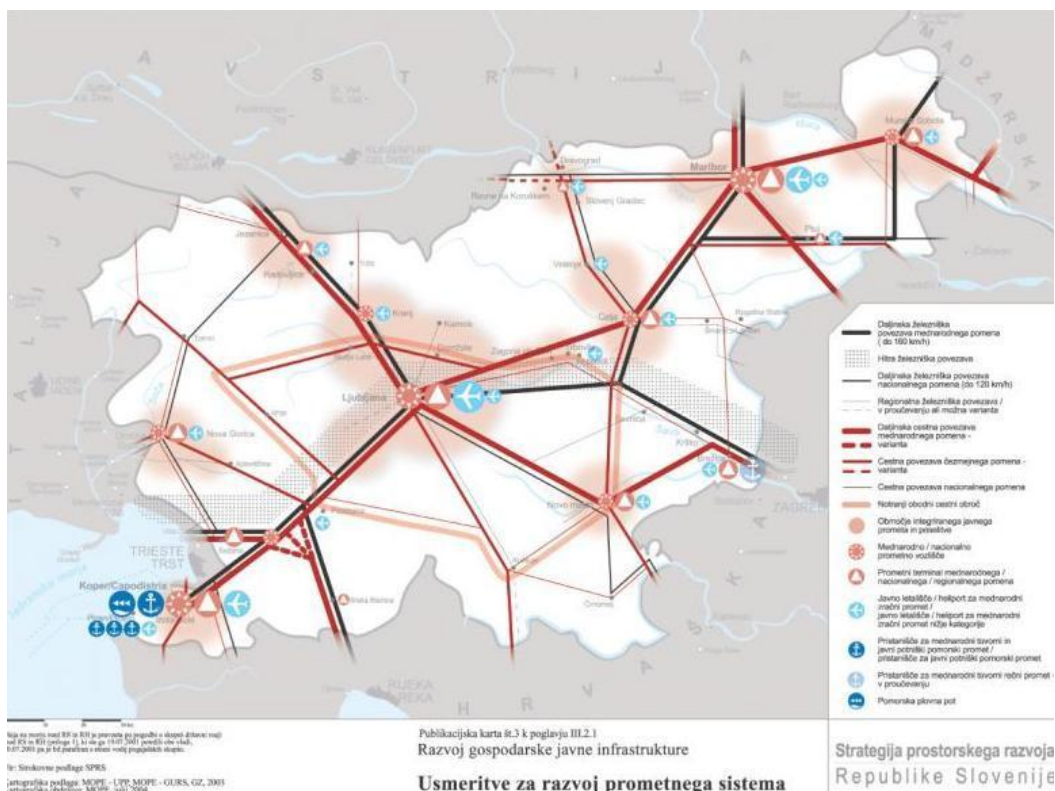
Zasnovo kolesarskega omrežja tvori omrežje državnih daljinskih in glavnih kolesarskih povezav, ki povezujejo urbana središča in turistična naselja ter se navezujejo na daljinski evropski kolesarski povezavi številka 8 in 9, ki potekata skozi Slovenijo.

Glede na prostorske možnosti ter razpoložljivo cestno infrastrukturo se za kolesarske poti izkoristi obstoječe, z motornim prometom neobremenjene ali malo obremenjene prometnice. Nove kolesarske poti se izgrajuje tam, kjer teh možnosti ni.

Omrežja regionalnih kolesarskih povezav se razvija v smereh daljinskih in glavnih cestnih povezav ter se jih navezuje na evropske kolesarske povezave. Na območju mest in drugih naselij se izgrajuje kolesarsko omrežje tudi za dnevno migracijo na krajših razdaljah. S kolesarskimi stezami in pasovi se opremlja najpomembnejše smeri osebne prometa v urbanih območjih ter se jih navezuje na postajališča javnega potniškega prometa in parkirne površine za motorna vozila.

Omrežje pešpoti

Zasnova pešpoti obsega planinske in tematske pešpoti v urbanih in podeželskih območjih, ki se povezujejo v omrežje pešpoti in na evropske pešpoti E6 in E7 ter kulturne poti, ki potekajo skozi Slovenijo. Omrežje pešpoti se razvija v turističnih območjih in se povezuje s kolesarskim omrežjem. Z njimi se zagotavlja povezovanje privlačnih krajinskih območij med seboj, pri njihovem umeščanju pa skrbi za varnost pešcev oziroma pohodnikov.

Slika 9: Usmeritve za razvoj prometnega sistema

Razvoj telekomunikacijske infrastrukture

Telekomunikacijsko omrežje tvorijo satelitska omrežja, fiksna in mobilna, govorna in podatkovna prizemna omrežja, omrežja za radijsko in televizijsko radiodifuzijo in omrežja za kabelsko televizijo. Ustrezno razvita telekomunikacijska infrastruktura spodbuja družbeni, kulturni in regionalni razvoj, zmanjšuje probleme razdalj, spodbuja oblikovanje novih storitev ter olajšuje dostop do informacij in storitev.

S telekomunikacijskim omrežjem se zagotavlja dostop do kakovostnih in za vsakdanje življenje, delo in razvoj, pomembnih storitev informacijske družbe in učinkovito delovanje sistemov za potrebe varnosti, obrambe, zaščite in reševanja. Zato se ga razvija kot učinkovit, zanesljiv in prostorsko racionalen sistem.

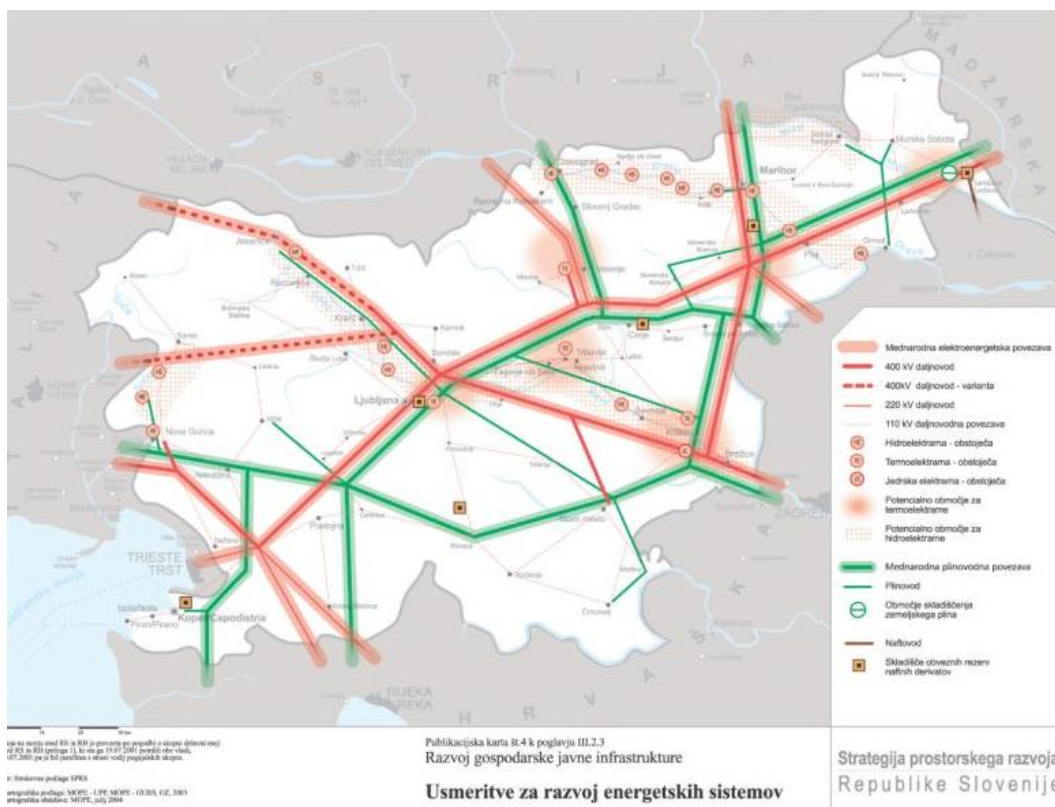
Razvoj energetske infrastrukture

Energetski sistem je sklop posameznih energetskega infrastrukturnih sistemov, ki omogočajo oskrbo države z elektriko, zemeljskim plinom, nafto in naftnimi derivati, toploto, obnovljivimi in drugimi viri energije. Pri pridobivanju, pretvorbi, prenosu, distribuciji in uporabi energije, ki povzročajo praviloma nezaželene in dolgoročne vplive na okolje in prostor, se upošteva načela vzdržnega prostorskega razvoja in spoznanje o omejenosti virov ter možnosti izrabe vseh realnih potencialov na področju učinkovite rabe energije.

Med obnovljive vire energije uvrščamo vodni potencial, biomaso, energijo vetra, geotermalno energijo, sončno energijo, toploto okolja in odpadno toploto ter energijo, ki se sprošča pri sežiganju odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati. Pri načrtovanju se zagotavlja prednost rabe teh virov energije pred fosilnimi viri energije.

Proizvodnja električne energije - Za pridobivanje električne energije se prioritarno obnavlja, posodablja, ekološko sanira oziroma nadomešča obstoječe proizvodne enote z novejšimi in učinkovitejšimi proizvodnimi objekti.

Prenos in distribucija - Pri prenosnem in distribucijskem elektroenergetskem omrežju se poleg obnove in sanacije dogradi omrežje, zgradi in okrepi interkonekcijske povezave s sosednjimi državami, predvsem z Madžarsko in Italijo ter izvede prehod z 220 kV omrežja na 400 kV napetostni nivo. Z uvajanjem novih tehnologij na področju prenosa in distribucije električne energije se maksimalno izkoristi obstoječe trase in infrastrukturne koridorje, nove pa načrtuje tam, kjer ni drugih možnih rešitev.

Slika 10: Usmeritve za razvoj energetskih sistemov

Komunalna energetika

Komunalna energetika zajema oskrbo naselij s toploto, zemeljskim plinom in tekočim naftnim plinom po lokalnem distribucijskem omrežju. V naseljih, zlasti, če ležijo v območjih z vremensko neugodnimi razmerami, se zaradi izboljšanja bivalnih kakovosti in energetske varčnosti načrtuje daljinsko ogrevanje. Mesta in lokalne skupnosti opredelijo v svojih lokalnih energetskih konceptih energetske varčno in učinkovito oskrbo z energijo z upoštevanjem možnosti rabe razpoložljivih obnovljivih virov energije oziroma samooskrbe z energijo.

Oskrba z vodo

Za zagotavljanje ustrezne oskrbe s pitno vodo se spodbuja obnova in posodobitev vodooskrbnih sistemov ter njihovo povezovanje v bolj racionalne, učinkovite in strokovno nadzorovane sisteme. Sistem javne oskrbe s pitno vodo se razvija v smeri zagotavljanja oskrbe na celotnih poselitvenih območjih.

Odvajanje in čiščenje odpadne in padavinske vode

Na območjih strnjene pozidave se zagotavlja odvajanje odpadne in padavinske vode, ki se zaključijo z ustrezno čistilno napravo, povsod drugod pa se uredi individualno čiščenje odpadne vode. Odvajanje in čiščenje odpadne in padavinske vode se prednostno uredi na območjih središč nacionalnega, regionalnega in medobčinskega pomena ter turističnih naselij, še posebej pa v naseljih na območjih, ki so s področnimi predpisi opredeljena kot občutljiva in vodovarstvena območja.

Ravnanje z odpadki

Ravnanje z odpadki je gospodarska dejavnost, podvržena velikim razvojnim spremembam. V prostoru se zagotavlja z različnimi objekti in napravami, ki se navezujejo na omrežje poselitve in druge izvore odpadkov (industrija, energetika, gradbeništvo, kmetijstvo in gozdarstvo ter druge proizvodne dejavnosti).

Na lokalni ravni se zagotavlja izvajanje ločenega zbiranja komunalnih odpadkov na izvoru, zbiranje in, glede na naravne, prostorske, transportne - logistične in druge razmere, lahko tudi naknadno sortiranje, recikliranje in ponovno uporabo nekaterih ločeno zbranih frakcij odpadkov, trženje sekundarnih surovin in predelavo biološko razgradljivih odpadkov.

Na regijski oziroma medobčinski ravni se v okviru tako imenovanih regijskih centrov za ravnanje z odpadki le-te naknadno sortira, zagotovi njihovo obdelavo in predelavo, recikliranje in ponovno uporabo ločeno zbranih frakcij odpadkov, trženje sekundarnih surovin, mehansko in biološko obdelanih biološko razgradljivih odpadkov, pripravo odpadkov za termično obdelavo in odlaganje preostankov odpadkov iz teh procesov. Za uresničitev ciljev na področju ravnanja z odpadki se regijske centre organizira prostorsko racionalno, zlasti z vidika gravitacijskih območij in transportnih možnosti. Za ravnanje z odpadki se organizira centre prvega,

drugega in tretjega reda. V regijske centre prvega reda se vključuje tudi ravnanje z živalskimi odpadki z visokim tveganjem, drugimi organskimi odpadki in nevarnimi odpadki.

Razvoj krajine

Razvoj krajine je preurejanje, obnavljanje ali ohranjanje prostorskih razmerij v krajini zaradi umeščanja novih ali posodabljanja obstoječih dejavnosti z upoštevanjem zatečenih naravnih in kulturnih značilnosti v krajini.

Razvoj krajine je optimalen, kadar z umeščanjem dejavnosti dosegamo, da je krajina funkcionalen, ekološko in oblikovno uravnotežen sistem prostorskih struktur, ki omogoča zdravo, varno in prijetno bivalno okolje, kadar razvoj v največji možni meri ohranja naravno zgradbo, kulturne plasti ter zagotavlja prostor za odvijanje naravnih procesov, in kadar razvoj krajine omogoča, da je ta nosilka nacionalne in lokalne identitete.

Krajina se razvija v treh prevladujočih smereh, in sicer: kot pretežno naravna krajina, kot pretežno kulturna krajina ter kot pretežno urbana in kmetijsko intenzivna krajina.

Spodbuja se take prostorske rešitve in programe, ki omogočajo dolgoročno ohranitev prostorskih kvalitiet, zavrača pa razvojne pobude, ki temeljijo le na kratkoročnih ekonomskih koristih in onemogočajo vzpostavitev kvalitetnih prostorskih rešitev. Na območjih, kjer je cilj trajna ohranitev krajinske prepoznavnosti, kulturne in biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot ter doživljajskih kvalitiet, se spodbuja primerne dejavnosti.

Pri načrtovanju razvoja krajine se upošteva s predpisi določene varstvene zahteve.

Prepoznavnost Slovenije z vidika kulturnega in simbolnega pomena krajine

Z ohranjanjem in vzpostavljanjem kulturne in simbolne prepoznavnosti krajine zagotavljamo večjo privlačnost območij, specifične razvojne možnosti, kvalitetno bivalno okolje in možnosti za identifikacijo prebivalstva z nacionalnim teritorijem. Kulturno in simbolno prepoznavnost ter doživljajsko vrednost slovenske krajine oblikujejo pestra kulturna krajina, stavbna in naselbinska dediščina podeželja, pogojena s klimatskimi, geološkimi, reliefnimi in zgodovinskimi razmerami ter naravne vrednote z izrazitimi in prepoznavnimi lastnostmi.

Splošna kulturna in simbolna krajinska prepoznavnost Slovenije se oblikuje na ravni alpske, predalpske, subpanonske, kraške in primorske krajinske regije.

V postopkih prostorskega načrtovanja se krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi obravnava kot zaokrožena krajinska območja in v njih zagotavlja tak prostorski razvoj, ki ohranja njihovo celovito prepoznavnost.

Poseben kulturni in simbolni pomen ima Slovensko morje oziroma slovenski akvatorij, kjer se zagotavlja prostorski razvoj, s katerim se ohranjajo njegov kulturni in simbolni pomen ter biotska raznovrstnost.

Splošne usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti krajinskih območij

Splošne usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti krajinskih območij se upošteva v programih in načrtih posameznih sektorjev in lokalnih skupnosti tako, da se zagotovi upoštevanje prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajinskih območij in doživljajske kvalitete krajine. Ustreznost njihove umestitve se preverja z vidika prispevka h krepitvi krajinske prepoznavnosti.

Posebno pozornost se posveča stikom naselij in odprte krajine. Dejavnike prepoznavnosti krajine se upošteva pri širjenju, oblikovanju in funkcionalni razmestitvi dejavnosti v poselitvenih območjih na način, da se na obrobja mest in naselij praviloma ne umešča dejavnosti, ki s svojo obliko ali velikostjo negativno vplivajo na prepoznavno podobo mest in drugih naselij v krajini.

Zagotavljanje ohranjanja prepoznavnih značilnosti na ravni posameznih krajinskih regij

Pri načrtovanju namenske rabe prostora in prostorskih ureditev v posameznih krajinskih regijah se upošteva splošne usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti krajinskih območij in usmeritve za ohranjanje arhitekturne prepoznavnosti. Pri tem pa v posameznih krajinskih regijah upošteva tudi njihove specifične značilnosti.

V primorskih krajinah se upošteva reliefne in geomorfološke značilnosti, ranljivost naravnih delov morske obale in morja ter krajinsko ekološki pomen naravne zarasti.

Naravne kakovosti krajine

Naravne kakovosti slovenskega prostora predstavljajo prednost Slovenije v primerjavi z Evropo. Naravne kakovosti ugodno vplivajo na stanje okolja v Sloveniji, na bivalne kakovosti ter so osnova za ekološko naravnane dejavnosti na podeželju.

Naravne kakovosti so lastnost območij z veliko ohranjenostjo in raznolikostjo biotske raznovrstnosti, območij s sklenjenimi gozdovi v naravni krajini, območij s kvalitetnimi vodnimi ekosistemi, območij visokogorskega sveta, kjer je človekov vpliv na naravo najmanjši in območij z ohranjenimi naravnimi procesi.

Ohranjanje narave

Ohranjena biotska raznovrstnost in naravne vrednote so pomemben del naravnih kakovosti krajine.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot se zagotavlja tudi s prostorskim razvojem, ki te kvalitete spoštuje in jih na ustrezen način vključuje.

Obstoječa državna zavarovana območja so Triglavski narodni park, Škocjanske jame, Škocjanski zatok, Sečoveljske soline, Goričko, Kozjanski park, Soča, Strunjan, Debeli rtič, Rt Madona, Kolpa, Predjamski in Postojnski jamski sistem.

Država skrbi za naravne vrednote državnega pomena in območja, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti, to so ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja (Evropsko ekološko omrežje). Lokalne skupnosti skrbijo za ohranjanje naravnih vrednot lokalnega pomena.

Usmeritve za ohranjanje naravnih kakovosti

Na celotnem teritoriju Slovenije se z načrtovanim prostorskih razvojem in umeščanjem posameznih dejavnosti zagotavlja ohranjanje naravnih procesov in vitalnost večjih in manjših območjih z naravnimi kakovostmi. Zagotavlja se ohranjanje in vzpostavljanje krajinskih struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti (nepretrganost in povezanost), ugodno stanje habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo, ter habitatov ogroženih vrst.

Raba naravnih virov

Naravni viri, tla, voda, zrak, gozd, mineralne surovine in prostor so pomembni za prostorski razvoj države in kvaliteto bivanja, pri čemer se zagotavlja tako stopnjo samooskrbe in neodvisnost države od tujih virov, ki jo je glede na razpoložljivost gospodarsko izkoristljivih naravnih virov, družbeno sprejemljivost izrabe in čim manjše okoljske vplive mogoče doseči.

Zagotavlja se gospodarno, preudarno in prostorsko racionalno rabo naravnih virov, da se ohranjajo potenciali, obnovljivost in kvaliteta, da se zagotovi njihov dolgoročni obstoj in se ohranja biotska raznovrstnost, naravne vrednote in kulturna dediščina.

Dejavnosti in prostorske ureditve se umešča v prostor tako, da se pri tem ne zmanjšuje možnosti za izkoriščanje ali rabo neobnovljivih naravnih virov v prihodnosti ter tako, da je čim manj možnosti za nastanek onesnaženj naravnih virov, ki bi lahko potencialno zmanjšala njihovo kvaliteto in uporabnost.

Prostor je poleg vode najpomembnejši neobnovljiv naravni vir. Rabo prostora za posamezne dejavnosti se določa glede na kakovosti naravnih virov, ki jih posamezne dejavnosti pri tem potrebujejo.

Pridelovalni potencial tal za kmetijsko rabo

Kmetijska zemljišča z visokim in dobrim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo se po predhodnem usklajevanju z drugimi interesi, na podlagi ranljivosti sestavin okolja in prostora opredeli kot najboljše kmetijska zemljišča. Med najboljše kmetijska zemljišča se ne vključuje mokrišč ob predpostavki izboljšanja njihovih lastnosti z osuševalnimi ukrepi. Izločilno merilo pri določanju najboljših kmetijskih zemljišč so tudi tista erozijska območja, kjer nevarnosti erozije ni mogoče zmanjšati s tehnologijo kmetovanja.

Kmetijska zemljišča s slabšimi talnimi lastnostmi, lego, naklonom ali ekspozicijo se opredeli kot druga kmetijska zemljišča. Izjemne, redke talne oblike kot so na primer terra rosa in šotišča, se opredeli kot kmetijska zemljišča, namenjena trajni ohranitvi. Posebej se opredelijo kmetijska zemljišča, ki so zaradi onesnaženja neprimerna za pridelavo hrane ali primerna samo za določene kmetijske dejavnosti.

Na območjih z visokim in dobrim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo, kjer ne veljajo posebne omejitve izvajanja dejavnosti zaradi varstva podzemnih voda kot virov pitne vode, se lahko izvaja ukrepe za posodabljanje kmetijske proizvodnje oziroma agrarne operacije, pri čemer se upošteva obstoječo krajinsko strukturo, mrežo poti, prostorske smeri, naravne koridorje in logiko krajinskega vzorca.

Pri umeščanju nove poselitve, objektov gospodarske javne infrastrukture ter gospodarskih con se zagotavlja dovolj velik odmik od območij z visokim in dobrim pridelovalnim potencialom ali pa se zagotavlja ustrezne vegetacijske pasove zaradi potencialne nevarnosti onesnaževanja tal in s tem zmanjševanja pridelovalnega potenciala.

Pri zahtevah za spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč se upošteva tudi njihovo strukturno vlogo v krajini in socialno-gospodarski pomen. Objekti oziroma prostorske ureditve gospodarske javne infrastrukture se umeščajo na kmetijske površine z velikim pridelovalnim potencialom tal za kmetijsko rabo le v primeru, ko ni mogoče uporabiti zemljišč, ki so manj primerna za kmetijsko pridelavo in na način, da se v čim manjši možni meri vpliva na drobljenje sklenjenih kmetijskih površin.

Povečana sonaravna lesna proizvodnja

Gozdovi so po površini najboljše raba prostora in največji naravni sistem. Zaradi velike gozdnosti Slovenije se ne spodbuja povečevanja gozdnih površin. Povsod tam, kjer je to možno glede na naravne danosti in hkrati ni v nasprotju z varstvom drugih virov, pa se lesno proizvodnjo spodbuja, vendar tako, da se zagotavlja čimbolj sonaravne načine lesne proizvodnje. Za lesno proizvodnjo se nameni gozdove, ki imajo dovolj veliko lesno zalogo, razen varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov. V gozdovih s posebnim namenom se lesno proizvodnjo izvaja v skladu z njihovim posebnim namenom.

V gozdovih se omogoči dejavnosti, ki dolgoročno ne vplivajo na spremembo stanja gozda in kakovosti naravnega vira ter ne ovirajo gospodarjenja z gozdom.

Gospodarjenje se prilagodi v gozdovih, ki imajo velik krajinski, ekološki, kulturni ali rekreativni pomen. Ravninskih gozdov, skupin dreves ali posamičnih dreves v kmetijski krajini se praviloma ne krči. Na kmetijskih območjih z majhnim deležem visoke vegetacije in na območjih varstva vodnih virov se dopušča pogozdovanje z avtohtonimi vrstami.

Raba voda

Vode so najpomembnejši vir za prostorski razvoj ter hkrati najbolj ranljiv obnovljiv naravni vir. Za prostorski razvoj najpomembnejši sistemi celinskih voda so Savski hidrografski sistem z Ljubljano, Dravski, Murski in Soški hidrografski sistem, jezera in morje. Z vodami iz teh sistemov se zagotavlja osnova za oskrbo z vodo ter za gospodarsko in rekreacijsko rabo.

Vode se izkoriščajo za oskrbne, gospodarske in turistično-rekreacijske namene, pri čemer se zagotavlja njihovo varstvo v smislu trajne ohranitve kemijskega in ekološkega stanja ter obnovljivosti naravnega vira ter varstva ekološkega, krajinskega in doživljajskega pomena voda v krajini, vključno s kvalitetnimi posegi človeka (mlinščice, pomoli, kulturni sloji ipd.). V okviru priprave prostorskih aktov se zagotavlja njihovo celovito obravnavo po povodjih in porečjih.

V Slovenskem Primorju se skladno s prostorskimi možnostmi in omejitvami omogoča dejavnosti, ki zagotavljajo oblikovanje ali ohranjanje kvalitetne obale.

Na morju in v obalnem pasu se omogoča razvoj tistih dejavnosti, ki ne zmanjšujejo kvalitete vode, povečujejo pa kvaliteto izrabe ter pri tem ne ovirajo javne dostopnosti morja in obale ter jih zaradi nujne prisotnosti morja ni mogoče izvajati nikjer drugje. V obalnem in priobalnem pasu se ne izvaja posegov, ki bi zoževali poglede na morje ter ogrozili ohranjanje narave in kulturne dediščine. Obalne črte se ne krajša, lahko pa se jo podaljša, v skladu s prostorskimi možnostmi in omejitvami.

Razvoj turizma in pristočasnih dejavnosti

Primerjalne prednosti za turizem v Sloveniji imajo območja z naravnimi kakovostmi, kulturno dediščino in prepoznavna krajinska območja. Za turizem so privlačna tudi območja, ki omogočajo nekatere specifične in sezonsko vezane oblike turizma, predvsem dejavnosti, vezane na vodo in zimske športe ter območja, ki so opremljena z ustrežno turistično-rekreacijsko infrastrukturo. Razvoj turizma in pristočasnih dejavnosti naj zagotavlja dolgoročno najbolj optimalno izrabo primerjalnih prednosti v posameznih območjih. Vanj naj se vključuje lokalno prebivalstvo in lokalne skupnosti, posebno na obmejnih območjih, na podeželju in v mestih. Turistične dejavnosti se usmerja tako, da je v turistično ponudbo vključenih kar se da veliko število območij z regionalnimi posebnostmi, kjer je mogoče oblikovati kakovostne in raznolike in regionalno prepoznavne turistične produkte s čim manjšimi vplivi na sestavine okolja, naravo in kulturno dediščino. Zagotavlja se programsko povezanost in dopolnjevanje turistične ponudbe, optimalno koriščenje turistične infrastrukture ter spodbujanje prestrukturiranja turističnih območij na Obali in v Julijskih Alpah v smeri okoljske, programske in storitvene kakovosti. S preprečevanjem pretiranih zgoštev turističnih programov in turistične infrastrukture v prostoru se zmanjšuje pritisk na obremenjenih območjih, kot so obrobje Julijskih Alp in Obala. Izkoristi se razvojne možnosti, ki jih imajo za turistične ali pristočasne dejavnosti različne sestavine kulturne dediščine ali krajina.

Na Obali se razvoj turističnih dejavnosti usmerja v večanje kvalitete in rabo sodobnih tehnologij, s katerimi se zmanjšuje raba naravnih virov in prispeva k zmanjševanju obremenitev okolja in prostora. Spodbuja se razvoj kopalniških mest na Obali, ki vključujejo zagotavljanje sodobnih in privlačnih kopalniških zmogljivosti, javnega in drugega potniškega pomorskega prometa ter zagotavljanje nastanitvenih zmogljivosti ter drugih programov v povezavi s Slovensko Istro in Krasom. Pri načrtovanju novih območij za turizem se najprej preveri možnosti uporabe degradiranih ali opuščanih območij.

Na Obali in v Julijskih Alpah, predvsem v dolinah Save Bohinjke, Save Dolinke in Soče se turistične in pristočasne dejavnosti kvalitativno programsko prestrukturira in prostorsko uravnoteži.

Obrambne dejavnosti

Za razvoj obrambnega sistema se zagotavlja ustrezno vojaško infrastrukturo in njeno razporeditev v prostoru, s katero se omogoča uspešno izvajanje obrambe v primeru agresije oziroma napada na Republiko Slovenijo.

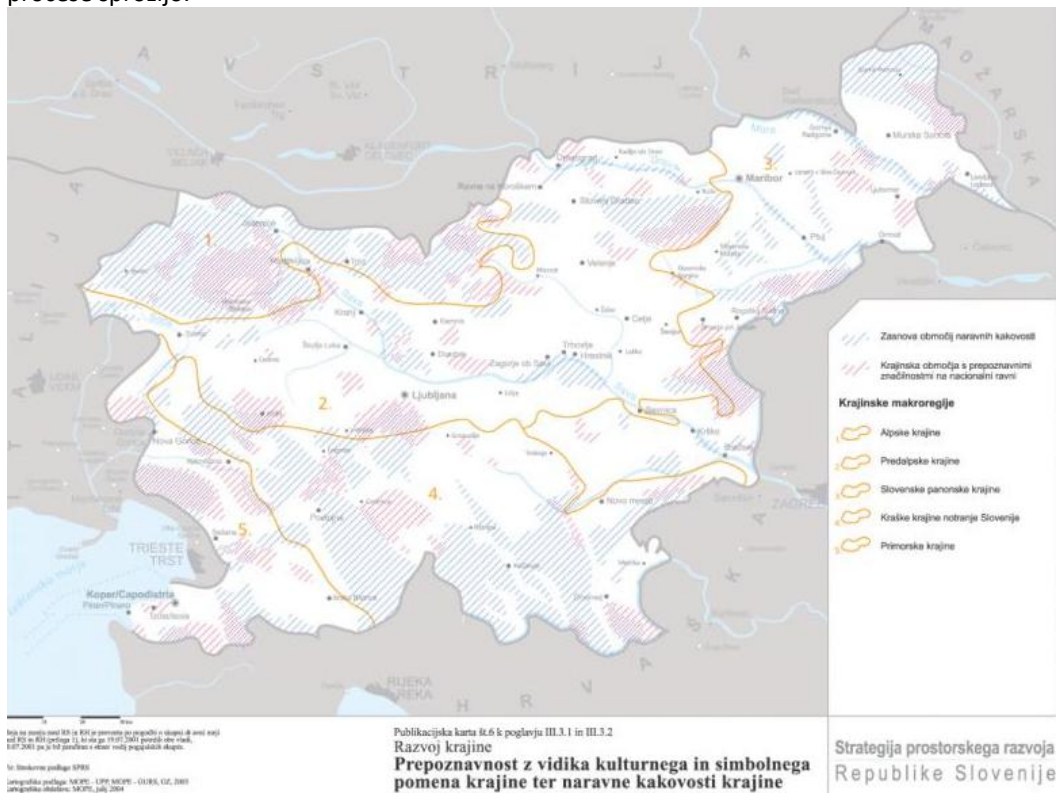
Obrambne dejavnosti se izvaja v obrambnih območjih

Prostorske omejitve za razvoj na območjih potencialnih naravnih ali drugih nesreč in na območjih vodo-deficitarnosti

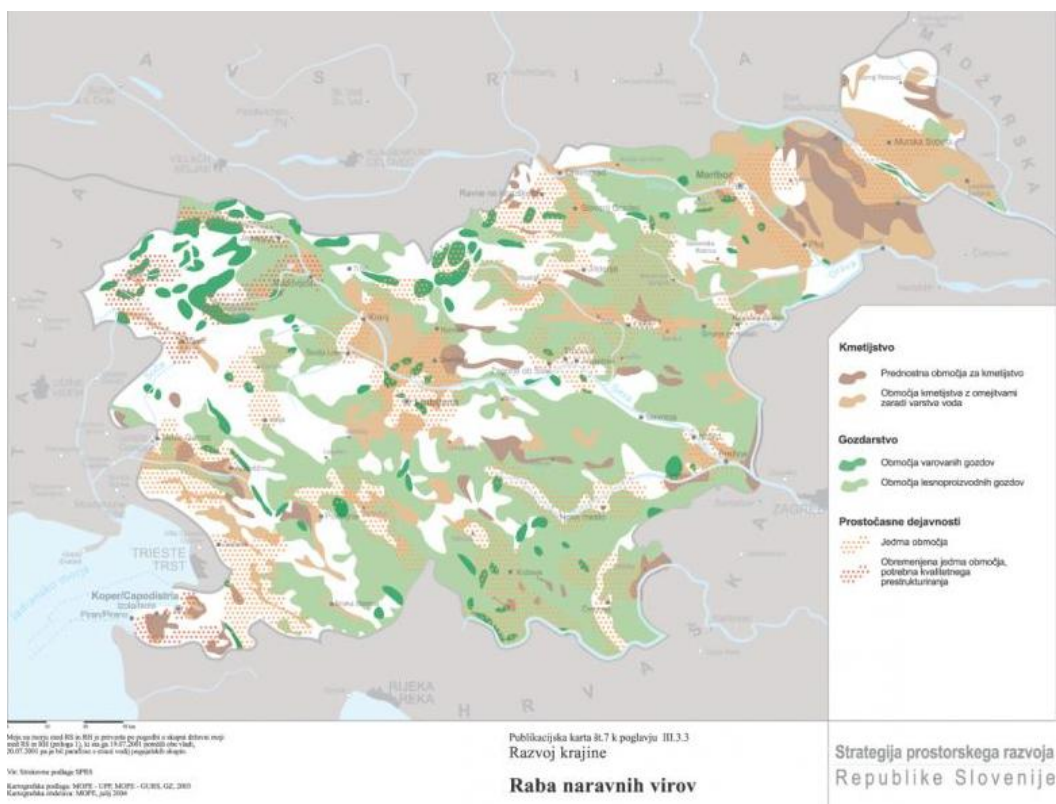
Na območjih z izrazito naravno dinamiko se varne življenjske razmere omogoči s sanacijo žarišč naravnih procesov in omejevanjem razvoja, sorazmerno glede na izrazitost in pogostost naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine. Območja, kjer ni bivališč ali gospodarskih dejavnosti, se prepušča naravni dinamiki.

Za zagotavljanje ustrezne varnosti se na ogroženih območjih določi območja, kjer so potrebni zaščitni ukrepi ter območja, kjer se obstoječe, z naravnimi procesi nezdržljive dejavnosti dolgoročno umikajo in se prostor prepušča naravi ali drugim manj konfliktnim dejavnostim. V poplavnih, erozijskih, plazovitih območjih se ne načrtuje prostorskih ureditev oziroma dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo.

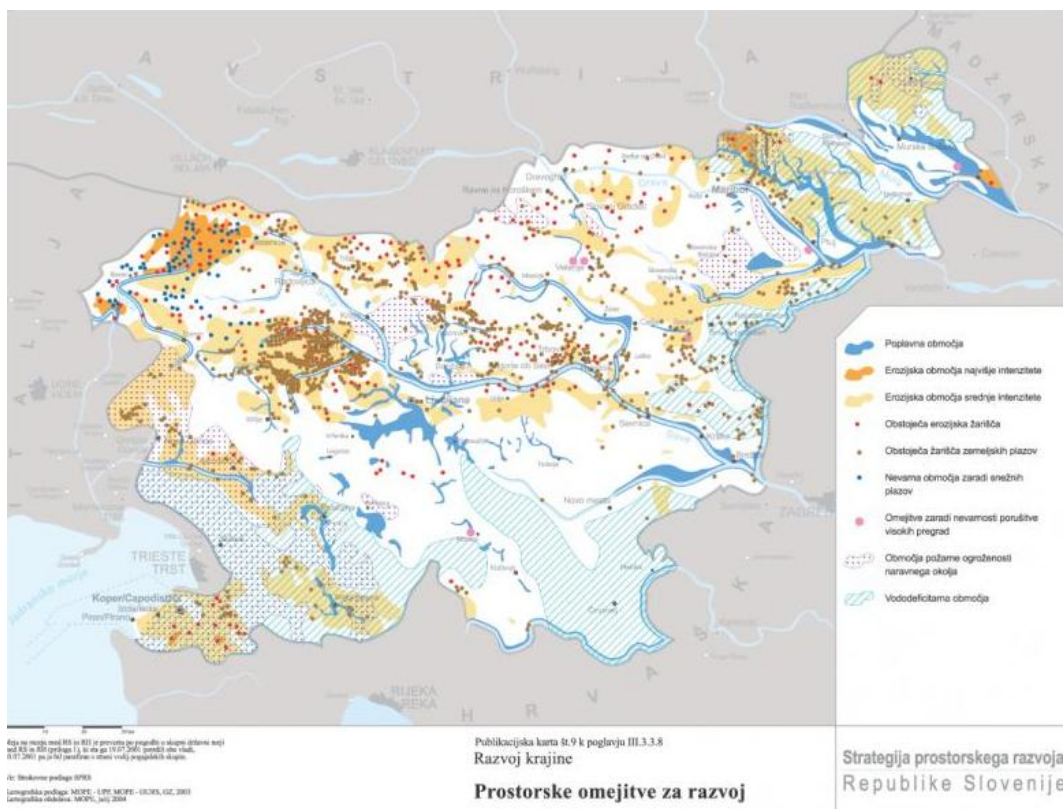

Slika 11: Prepoznavnost z vidika kulturnega in simbolnega pomena krajine ter naravnih vrednot

Slika 12: Raba naravnih virov

Slika 13: Prostorske omejitve za razvoj